

Fiscale agenda 2011 bedreiging voor sector?

Consument bereid voor recycling te betalen

Een vijfde heeft geen vertrouwen in de inzamelaar

Hoe basis voor duurzaamheid creëren?

Worstelen met het fenomeen 'duurzaam inkopen'

SAES INTERNATIONAL B.V.: EXCLUSIEVE IMPORTEUR MB BREEK- EN ZEEFBAKKEN

Saes International B.V. is sinds 1 april jl. de exclusieve importeur van MB breekbakken en MB zeefbakken voor Nederland. De gepatenteerde breekbakken van MB, Meccanica Breganzese, vormen de meest moderne en innovatieve oplossing om allerlei soorten inerte materialen op locatie te breken. Naast een ongekennde productiviteit biedt de BF-serie ook voordelen om te besparen op inzet van machines en stort-, beheer- of transportkosten. Door bij sloopp projecten het puin ter plekke te vergruizen en te hergebruiken als onderlaag voor een weg scheelt veel tijd en geld, maar versnelt ook de vergunningaanvraag en vermindert geluidoverlast.

De breekbak is niet enkel bijzonder productief, ook toont de bak zich bijzonder stil. Het geheim achter die snelle en rustige werking zijn de aan de zijkanten gemonteerde vliegwielen, die een malende beweging maken als een kaakbreker. Dat betekent minder puntbelasting, dus minder slijtage. Ook is onder de bak een magneet te monteren voor het scheiden van metalen. De 4 modellen MB breekbakken:

MODEL	BF60.1	BF70.2	BF90.3	BF120.4
MACHINEKLASSE (t)	≥ 10	≥ 16	≥ 20	≥ 28
LAADCAPACITEIT (m ³)	0,50	0,60	0,80	1,00
LAADOPENING (mm)	L 600 H 450	L 700 H 550	L 900 H 510	L 1200 H 510
INSTELLING FRACTIE (mm)	≥15 ≤100	≥15 ≤120	≥15 ≤120	≥15 ≤120
GEWICHT (kg)	1500	2250	3500	4900
AFMETINGEN (cm)	105 x 180 H 120	108 x 208 H 125	135 x 215 H 143,5	160 x 215 H 145

Daarnaast levert Saes drie typen MB zeefbakken met een inhoud van 1,2 tot 4,7 kuub bij een vullingsgraad van 50%. De zeefbak is geschikt voor het uitzeven van verschillende natuurlijke materialen bij breekprojecten en biedt zo een besparing op de vergruiskosten tot wel 60%. De S-lijn past op alle typen graafmachines met een eigen gewicht tussen de 10 en 45 ton. Door het conische gedeelte aan de achterkant heeft deze zeefbak meer zeefoppervlakte dan de concurrentie. Dit betekent automatisch een hogere productie. De 3 modellen MB zeefbakken:

MODEL	MB-S14	MB-S18	MB-S23
MACHINEKLASSE (t)	10 – 21	18 – 35	≥ 35
CAPACITEIT (m ³) (vullingsgraad = 50%)	1,2	2,4	4,7
BAKDIEPTE (mm)	890	1200	1530
TROMMELDIAMETER (mm)	1200	1600	2000
GEWICHT (kg)	1100	1850	3750
AFMETINGEN (cm)	108 x 208 H 125	135 x 215 H 143,5	160 x 215 H 145

De MB breek- en zeefbakken zijn eveneens aan de verhuurvloot, bestaande uit diverse sloopgereedschappen en trilblokken, van Saes International B.V. toegevoegd. Wilt u meer informatie over deze of andere producten, of wilt u een demonstratie van de MB bakken bijwonen?

Neemt u dan contact met ons op: Saes International B.V., tel. +31 495 561929, e-mail: info@saes.nl. Graag tot ziens.

Inhoud

o. a. in dit nummer van BEwerken:

breken & sorteren

- 4... Scheiding middels variabele dichtheid
- 5... Vink innoveert in hoogwaardige recycling van kunstgras
- 6... Recyclinggranulaat onmisbaar bij duurzame grondstofvoorziening
- 17... Best beschikbare techniek voor breken van puin
- 24... Thermisch reinigen TAG blijft de norm
- 26... Hovenring Eindhoven: een futuristische ongelijkvloerse kruising
- 27... Meer aandacht voor blootstelling aan gevaarlijke stoffen
- 30... Terreinverharding van 100% gerecycled beton

en verder...

- 10... Nevel rond Green Deal trekt op
- 14... Hoe basis voor duurzaamheid creëren?
- 19... 'Zorgen' over voortgang omgevingsdiensten
- 21... Fiscale agenda 2011 bedreiging voor sector?
- 28... Commotie rond begeleidingsbrief

- 7 Consument bereid voor recycling te betalen
Veel Nederlandse huishoudens hebben geen idee hoeveel ze betalen voor het inzamelen en verwerken van het (grof)huishoudelijk afval. Ook ontbreekt het inzicht hoeveel afval zij produceren. Een en ander blijkt uit een door PwC gehouden onderzoek onder ruim duizend Nederlandse huishoudens.
- 12 Uit de Algemene Ledenvergadering
Voor de sorteerbeijven binnen BRBS Recycling schetste directeur Max de Vries de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen halfjaar. Hij ging daarbij onder meer in op de op handen zijnde tweede wijziging in het LAP2 als gevolg van de implementatie van de Kaderrichtlijn Afval.
- 23 Grondstoffenrotunde biedt kansen
Voor steeds meer grondstoffen is er sprake van een dreigende schaarste. Slechts voor een beperkt deel is dat een gevolg van uitputting. Voor zeldzame aardmetalen gaat dit vooralsnog niet op.

TRAMAT

WATERNEVEL SOLUTIONS VOOR Δ UW STOF

TraMat vermindert stofoverlast, zowel binnen als buiten

Met Dustex vernevelaars en Mistral en Sirocco Nevelkanonnen.

Geachte lezer,

'Het kind met het badwater weggoaien' wordt het voorstel van Staatssecretaris Weekers van Financiën wel genoemd om de afvalstoffenbelasting af te schaffen. Ook al was de afvalstoffenbelasting dan in eerste instantie bedoeld als pure inkomstenbron voor Financiën, voor het Ministerie van Milieu kwam dit

Milieu en financiën gaan blijkbaar hand in hand

sturingsinstrument als geroepen. En uiteindelijk heeft het meer dan uitstekend gewerkt, en nog! Een fundament waarop een Nederlandse afval- en recyclingindustrie zich heeft kunnen ontwikkelen, die haar gelijke in de wereld niet heeft.

Daarom hebben wij het initiatief genomen om gezamenlijk met andere afvalbranches een brief aan de Staatssecretarissen van Infrastructuur en Milieu (IenM) en Financiën te sturen met een pleidooi voor het behoud van de afvalstoffenbelasting. Hierin wel de nuancering om het lage tarief op nul te zetten en het hoge tarief als zodanig te behouden.

Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) kan zich hierin helemaal vinden en zal dit ook duidelijk kenbaar maken bij Atsma (Staatssecretaris van IenM), die nog op het voornemen van Financiën moet reageren.

Overigens blijkt het Ministerie van EL&I de recyclingindustrie op meer terreinen te hebben gevonden. Naast dat dit Ministerie medeverantwoordelijk is voor het vanuit Europa ingezette beleid ten aanzien van de Resource Efficiency, sluit het Ministerie graag een Green Deal Recycling met de recyclingindustrie, die een substantiële bijdrage kan leveren in (duurzame) energieproductie en energiebesparing en dan gaat het niet om sec vuilverbranding!

In een brief aan de 2^e Kamer zal Minister Verhagen aangeven:

"Op het gebied van recycling zijn veel partijen actief. Recycling is een goede manier om energie en grondstoffen te besparen. Ik onderzoek met BRBS Recycling, de Branchevereniging Breken en Sorteren, diverse initiatieven die ik kansrijk acht met het oog op verdere uitrol..."

Deze aandacht is nog steeds nodig. Helaas moeten we namelijk nog altijd in de economische bijlage van het NRC van 4 juni lezen '...dat er "geen grote activiteit" blijkt te zijn om contracten en vergunningen aan de minimumstandaard aan te passen...', waar het gaat om te veel grof huishoudelijk afval dat nog verbrand wordt.

Aan de burger ligt het in ieder geval niet, die willen wel scheiden, getuige het rapport van PricewaterhouseCoopers (zie pag. 7). Sterker nog, in dezelfde NRC bijlage van 4 juni valt in een ander artikel te lezen, dat recent onderzoek heeft uitgewezen dat er een omgekeerd evenredig verband bestaat tussen het in een gemeente gescheiden volume aan afvalstoffen en de afvalstoffenheffing.

Milieu en financiën gaan blijkbaar hand in hand, dat geldt voor de Ministeries en geldt ook voor de burgers.

Ik wens u veel leesplezier in dit nummer van BEwerken.

Hannet de Vries- in 't Veld
Vice-voorzitter BRBS Recycling

Scheiding middels variabele dichtheid

Liquisort Metals, een samenwerkingsverband tussen Bakker Magnetics en Overdie Metals, heeft een scheidingstechniek ontwikkeld dat uitbesteding naar lagelonenlanden in wezen overbodig maakt. Tijdens de vakbeurs Recycling 2010 ontving het bedrijf uit Alkmaar hiervoor de milieuprijs. De vinding tilt niet alleen de recyclingmogelijkheden op een hoger niveau, ook op de CO₂-footprint heeft het een positief effect. Vanuit het buitenland, met name vanuit de VS, is inmiddels de nodige belangstelling getoond voor deze vinding. "De eerste installatie is daar inmiddels operationeel en er zitten nog minstens 20 orders aan te komen," geeft directeur Dick de Jong aan.

Om eruit te halen wat erin zit, zijn in de recyclingbranche perfecte scheidingstechnieken onontbeerlijk. Bij voorkeur dienen deze ook nog eens volledig gemechaniseerd dan wel geautomatiseerd te zijn. De Jong: "Onze inmiddels gepatenteerde MDS-technologie was ooit bedoeld om bestaande non-ferro scheidingsmiddelen aan te vullen, maar is in principe geschikt voor alle materialen. Onze 'roots' liggen evenwel in de metaalsector, vandaar dat de vinding in eerste instantie is gericht om uit een mix van geshredderd metaal, waarvan de deeltjes maximaal 15 mm groot zijn, goud, nikkel, aluminium, koper, zink, lood, palladium en rvs van elkaar te scheiden. Als mix vertegenwoordigt dit een relatief lage waarde, maar als zuivere deelstroom zijn er grote onderlinge prijsverschillen. Zo levert een ton zuiver aluminium of lood vandaag de dag al snel zo'n 1.800 euro op, maar voor koper ligt die prijs op zo'n 6.500 euro."

Technologie

De technologie borduurt voort op conventionele drijf- en zinktechnieken. Daarin speelt de dichtheid (redactie: voorheen ook wel als soortelijk gewicht aangeduid) van het materiaal een cruciale rol. Voor elk materiaal is dat verschillend. Door het materiaal in een vloeistof te brengen waarvan de dichtheid net iets groter is dan die van het te scheiden materiaal gaat dit drijven, terwijl materialen met een hogere dichtheid nog steeds zinken. Dit principe is al lang bekend. In de Dode Zee blijft een mens probleemloos drijven, terwijl dezelfde persoon in de Noordzee zinkt als een baksteen. Het grotere zout gehalte in de Dode Zee maakt net het verschil. "De crux zit hem dan ook in het vinden

van een medium dat qua dichtheid kan variëren. Met een magnetische vloeistof omgeven door een magnetisch veld is dit mogelijk. Vandaar ook de naam magnetische dichtheid scheiding. Er ontstaat daardoor als het ware een 'gelaagde' vloeistof met verschillende dichtheden. Het medium dat wij daarvoor hebben ontwikkeld bestaat grotendeels (97%) uit water. Daaraan voegen wij naast nano-deeltjes ijzeroxide nog enkele additieven toe. Die laatste zijn vooral bedoeld voor de stabiliteit. Op basis van onze receptuur kunnen wij inmiddels dichtheden creëren tot 20 kg/dm³, daar waar min of meer vergelijkbare systemen blijven steken op maximaal 5 kg/dm³. Metalen hebben veelal een hogere dichtheid, voor goud is dat bijvoorbeeld afgerond 18, palladium 15, lood 11, koper 9 en zink 7. In ons medium kunnen wij deze dus laten drijven. Een cascade-systeem, dat de verschillende dichtheden als het ware van elkaar scheidt, vangt vervolgens de verschillende deelstromen af," legt De Jong uit. Die monostromen zijn nagenoeg 100% zuiver. Zijn uitleg klinkt wellicht simpel, maar het heeft hen drie jaar research gekost voordat zij de juiste samenstelling van de vloeistof te pakken hadden.

Beperking

De kleinste installatie is al in staat om zo'n 10 ton metaalmix in een fractie van 0-15 mm per dag te scheiden. Daarin schuilt in wezen gelijk al de beperking. Er zullen, zeker in Nederland, weinig bedrijven zijn die voldoende aanbod hebben voor een dergelijke installatie. Bewust klein maken van het materiaal door dit te shredderen is natuurlijk een optie, maar zinvol is dit niet. De Jong: "Wij zien ons dan ook niet als

een concurrent van de lagelonenlanden. De belangstelling voor onze vinding komt tot nu toe dan ook voornamelijk uit de Verenigde Staten. Vooral na onze deelname aan de vakbeurs IFAT 2010. Sindsdien hebben ons diverse grote recyclingondernemingen partijen toegestuurd voor een proef op de som.

Tegen bewerkingskosten, die zich ruimschoots terugbetalen door de hogere opbrengst van de nagenoeg zuivere deelstromen, verwerken wij in Alkmaar deze fijne fracties. Vervolgens sturen wij hen een offerte voor de installatie, die, afhankelijk van het aanbod, in het meest gunstige geval een terugverdientijd heeft van slechts zes maanden. Overigens overwegen wij onze dienstverlening ook voor die bedrijven open te stellen, die zelf onvoldoende aanbod hebben."

Kunststoffen

De techniek leent zich niet alleen voor het scheiden van metalen, maar in principe voor alle materialen. Zo heeft Liquisort in Vroomshoop een vestiging die zich geheel heeft toegelegd op het scheiden van kunststofmengsels met een deeltjesgrootte kleiner dan 15 mm. Bestaande technieken als Near Infrared kunnen deze materialen en ook donker gekleurde deeltjes niet scheiden. Zelfs een minimaal onderling dichtheidsverschil van de te scheiden kunststoffen stelt de MDS-technologie niet voor problemen. En voor materialen met een lagere dichtheid dan water is de technologie eveneens toepasbaar.

"Het is gewoon zaak de magneten op de juiste plaats te positioneren," merkt De Jong tot besluit nog op. ■

Vink innoveert in hoogwaardige recycling van kunstgras

“Zeven jaar ontwikkeling is eraan vooraf gegaan, maar met de door ons ontwikkelde methode kunnen we nu een versleten kunststofgrasmat vrijwel volledig recylen. De vrijkomende materialen zijn direct in de productie van nieuw kunstgras toe te passen. In Europa en wellicht wel wereldwijd, zijn wij het eerste recyclingbedrijf dat de juiste technologie hiervoor in handen heeft. Daarvoor hebben wij in het buitenland een door ons ontworpen installatie laten bouwen, die wij onlangs in gebruik hebben genomen,” aldus Johnny Kraai, bedrijfsleider bij Recycling Barneveld.

Kunstgras wint nog steeds aan populariteit. De afgelopen jaren zijn vele sportvelden hiermee aangelegd, maar na tien tot vijftien jaar intensief gebruik naderen deze velden het einde van hun levenscyclus. Vink heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het vinden van een methode om deze grasmatten zodanig te recylen dat hoogwaardig hergebruik in de vorm van productie van nieuw kunstgras binnen handbereik is gekomen. De producenten van kunststofgrasmatten zijn enthousiast. Zij overwegen inmiddels een retoursysteem in het leven te roepen.

Procédé

Kraai: “In 2004 zijn wij gestart met de inname van versleten kunststofgrasmatten. Met ons bestaande, maar speciaal aangepaste equipment, vershredderden wij deze matten. Het vrijkomende materiaal werd onder meer als sporttechnische

bodem in paardenbakken toegepast. Een relatief kleine markt en naar mate er meer en meer kunstgrasvelden aan vervanging toe waren een te kleine markt. Stap voor stap hebben we vervolgens in eigen huis een methodiek ontwikkeld, die volledig hergebruik mogelijk maakt. Wie zich realiseert dat wij vorig jaar al zo’n 23.700 ton aan kunststofgrasmatten hebben ingenomen, begrijpt de wenselijkheid hiervan.” Als eerste stap in het proces wordt de grasmat uit elkaar getrokken en ontdaan van de infill-materialen, scheiden, zeven, wassen en drogen maakt hergebruik van de infill-materialen mogelijk. “In principe zijn de infill-materialen weer als zodanig her te gebruiken, ware het niet dat er kwaliteitsverschillen zijn. Er zijn producenten die een slechte kwaliteit rubber in hun fabricageproces hebben toegepast. Zoals het er nu uitziet is deze slechte infill niet herbruikbaar, nader onderzoek zal nog moeten uitwijzen of het goede gerecyclede rubber een tweede leven van nog eens 10 jaar aankan, legt Kraai uit.

Een laatste nog te nemen obstakel is het scheiden van de gerecyclede kunststoffen (PP/PE) naar kwaliteit en soort. Op basis van onderlinge dichtheidsverschillen tussen de diverse kunststoffen zijn er inmiddels technieken beschikbaar, die deze materiaalsoorten zuiver van elkaar weten te scheiden. Voor de kunstgrasvezels waarvoor geen tweede leven in een nieuwe kunstgrasmat wacht, heeft Recycling Barneveld nog een andere hoogwaardige toepassingsvariant achter de hand. Kraai: “Wij gebruiken dit materiaal als omwikkeling van drainagebuizen die weer toegepast worden onder nieuw aan te leggen kunstgrasvelden. In vergelijking met kokos, een materiaal dat producenten tot dusver hiervoor gebruikten is dit aanmerkelijk duurzamer. Het vergaat immers niet, in de praktijk blijkt dit zelfs boven verwachting te werken.”

Laatste stappen

Of de installatie ook datgene waarmaakt, wat wordt beoogd, is geen vraag meer. In samenwerking met de fabrikant is de installatie uitgebreid getest en zijn de vrij-

gekomen vezels onderzocht. De resultaten zijn op zijn zachtst gezegd opzienbarend. Met de nieuwe installatie, die ontworpen is voor een capaciteit van 40.000 ton aan kunststofgrasmatten per jaar, verwacht Recycling Barneveld zo’n 4.000 ton aan

Johnny Kraai laat met enige trots de kunststofvezels zien die de installatie als één van de eindproducten oplevert.

kunststof te kunnen recylen. Van de afkomende materialen leent zich meer dan 95% voor hergebruik.

“In samenwerking met SGS zijn wij nu nog bezig om een beoordelingsrichtlijn te ontwikkelen, die het mogelijk maakt een gecertificeerd product op de markt te brengen. Het wegnemen van de eventuele aanwezige koudwatervrees vergroot de toepassingmogelijkheden voor hergebruik. Bovendien maakt dit een einde aan mogelijke discussies over de kwaliteit van de afkomende materialen.

Kortom Vink gaat voor hoogwaardige recycling van versleten kunstgrasvelden inclusief de infill. ■

Recyclinggranulaat onmisbaar bij duurzame grondstofvoorziening

Dit bleek duidelijk op de speciale bijeenkomst in het Europees Parlement gericht op de minerale sector. Nu alle discussies zowel in Nederland als in Europa losbarsten over duurzaam grondstofbeheer, neemt de belangstelling voor de minerale sector sterk toe. Dit is niet vreemd, aangezien de minerale sector één van de belangrijkste toeleveranciers van grondstoffen is. Naast minerale grondstoffen voor de bouw zijn er industriële mineralen, deze vinden in een groot aantal toepassingen hun weg.

In samenwerking met het Europees Parlement is op 13 april jl. een dineravond gehouden met toespraken van parlementsliden en vertegenwoordigers vanuit de industrie. Verschillende actuele ontwikkelingen klonken hierin door. Zo is er de Raw Materials Initiative. Deze roept op tot duurzame toevoer van grondstoffen in de EU. Maar er zijn ook de Flagship Initiatives, onder anderen gericht op (ook) resource efficiency en diverse aanzetten voor inno-

vatie in de EU. Gastvrouw van deze avond was parlementslid Judith Merkies. Zij is schaduw-rapporteur in de Milieucommissie voor het Raw Materials Initiative.

Belangrijke rol

De bijeenkomst heeft duidelijk gemaakt welke belangrijke rol minerale grondstoffen vormen voor Europa. De kansen voor een duurzame voorziening van deze grondstoffen zijn ook nadrukkelijk naar voren gekomen. Veel van de sprekers geven daarbij aan dat recycling een belangrijk onderdeel van de aanpak zal moeten vormen. Het feit dat de F.I.R. betrokken was bij de bijeenkomst geeft ook aan dat recyclinggranulaat een 'gewoon' onderdeel vormt van de minerale keten en dat de recyclingsector onderdeel is van de minerale sector.

Kanttekeningen

Door de F.I.R. zijn daarbij wel kanttekeningen geplaatst bij het realiseren van duurzaam grondstofbeheer. Zolang het storten

en verbranden van bouw- en sloopafval zo makkelijk is, is duurzaam grondstofbeheer nog ver weg. Met name de huidige regelgeving en de interpretatie ervan door de Europese Commissie, maakt het eenvoudig om inert bouw- en sloopafval in de natuur te ontdoen als 'opvulling'. Afgezien van het feit dat dit haaks staat op alle ambities, ontstaat hiermee een aanzienlijk risico voor mens en milieu.

Duurzaam beheer

De F.I.R., als partner in EPRA (European Platform for Recycled Aggregates), zal samen met betrokkenen in Europa nader vorm gaan geven aan het duurzame beheer van minerale grondstoffen. Een concrete eerste stap zal zijn om aan proberen te haken bij het "Innovation Partnership", een samenwerking die moet ontstaan tussen de Europese Commissie en het bedrijfsleven, gericht op 'Raw materials for a Modern Society'.

RetourMatras recycle weer matrassen

Op 26 mei jl. opende RetourMatras in Lelystad officieel de deuren van de eerste volautomatische matrasrecyclinglijn in Europa. Per dag kan deze lijn zo'n 1.000 matrassen verwerken. Alle daarbij vrijkomende materialen worden hergebruikt.

Jaarlijks belanden in Nederland ca 1,2 miljoen afgedankte matrassen via de gemeentelijke milieustraat in het grof huishoudelijk afval. Tot voor kort werden deze afgeschreven matrassen verbrand en aan die hoge milieubelasting kan nu definitief een einde komen.

Als een Phoenix uit de as

RetourMatras ging in Dronten na uitgebreid marktonderzoek, proefprojecten en testfasen over tot het ontwikkelen van een geautomatiseerde verwerkingslijn. De eerste proefopstelling was uitgelegd voor een verwerkingscapaciteit van 500 matrassen per dag. Helaas sloeg op 8 november

2010 het noodlot toe en is de complete installatie door een grote brand totaal verloren gegaan. Met onverdeeld enthousiasme hebben de initiatiefnemers, Gerrit van Werven en Nanne Fioole, op het MAC3-PARK in Lelystad een nieuw onderkomen in gebruik genomen en is er een nieuwe recyclinglijn ontwikkeld, die nog geavanceerder en efficiënter is dan de eerste lijn.

Volledig hergebruik

Met deze recyclinglijn zijn alle in een matras voorkomende materialen te scheiden. Het hoofdbestanddeel van de matrassen – circa 60 procent – bestaat uit latex en PU-schuimen. Deze materialen lenen zich voor hergebruik bijvoorbeeld als onder tapijt dan wel als judomat, schokwerende verpakking of als isolatiemateriaal. Het staal, circa 10 procent, wordt verdicht en is na omsmelting in vele ijzerhoudende producten te verwerken. Het tijk, eveneens circa 10 procent, wordt na recycling

aangewend voor nieuwe textiele producten. Het restmateriaal wordt als brandstof hergebruikt voor pyrolyse. Dat gebeurt in 'eigen huis'. In een speciale daarvoor ontworpen installatie die middels pyrolyse en vergassing energie opgewekt voor de diverse activiteiten in het bedrijf, waarmee zij in hoge mate zelfvoorzienend zijn. Eventuele overproductie verkopen zij aan een energieleverancier.

Consument bereid voor recycling te betalen

Veel Nederlandse huishoudens hebben geen idee hoeveel ze betalen voor het inzamelen en verwerken van het (grof) huishoudelijk afval. Ook ontbreekt het inzicht hoeveel afval zij produceren. Een en ander blijkt uit een door PwC gehouden onderzoek onder ruim duizend Nederlandse huishoudens. Uit dit onderzoek blijkt eveneens dat het milieu een zwaarwegend motief is om zelf afval te scheiden, zelfs als voor de recycling hiervan in de buidel moet worden getast.

Paul Nillesen: "Huishoudens zijn bereid extra te betalen voor het recyclen van afval."

De afvalstoffenheffing moet de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking dekken. Van de onderzochte huishoudens geeft 57% aan niet te weten hoeveel zij jaarlijks voor deze heffing betalen. Bovendien blijkt 40% van de geënquêteerden niet te weten wat er nu precies uit de afvalstoffenheffing wordt bekostigd. Wel geeft 51% van de respondenten aan het milieu erg belangrijk te vinden en daar ook invloed op uit te willen oefenen. Toch blijkt nog altijd dat 20% van de benaderde huishoudens niet te weten wat er nu precies met het afval gebeurt, oud-papier, plastic en glas uitgezonderd. Of het beeld dat de consument heeft bij recycling recht doet aan de werkelijkheid, toont het onderzoek dan ook niet aan. Nu laat de wijze van bevraging zich als vrij grofmazig betitelen. Daar de percentages wel vele malen hoger zijn dan bij eerdere studies, onder andere bij duurzame energie, vallen hier wel degelijk conclusies aan te verbinden. Overigens wist de ING tijdens het PwC-congres van 17 februari 2011 te melden dat in 2015 een sterke stijging van recycling valt te verwachten. Zo groot zelfs dat het niet meer lonend zal zijn om nog langer afval te verbranden.

Zelf scheiden

Volgens PwC-partner dr. Paul Nillesen, initiatiefnemer van het onderzoek, toont deze studie aan dat consumenten geen goed beeld hebben over de kosten van afval en hoeveel ze hiervoor nu eigenlijk

betalen. "Daarnaast blijkt hieruit dat huishoudens liever zelf afval scheiden in plaats van dit toe te vertrouwen aan een afvalinzamelaar. Een vijfde heeft er namelijk geen vertrouwen in dat scheiding door de inzamelaar daadwerkelijk plaatsvindt, en bijna een derde is bang dat de afvalstoffenheffing dan zal stijgen waardoor het hun in de portemonnee raakt."

Een meerderheid van de consumenten is (zeer) tevreden over de kwaliteit en manier van inzamelen van afval. Wel is een punt van verbetering de communicatie over wat er met het afval gebeurt. Een taak die primair op het bordje van de 418 gemeenten in ons land ligt. Daar consumenten het milieu het belangrijkste aspect vinden als het gaat om de inzameling en verwerking van hun afval, biedt periodieke verantwoording ook de gemeenten voordeel. Zij hebben hiermee een belangrijk sturingsmechanisme in handen. Te meer daar consumenten aan de doorberekende kosten opvallend genoeg de minste waarde blijken te hechten.

Motivatie

Zoals reeds gezegd blijkt het milieu de meest genoemde motivatie om zelf afval te scheiden. Verplichting door de gemeente en geldbesparing vormen veel minder een prikkel voor huishoudens om hun afval te scheiden. Het belang van het milieu en de ondergeschiktheid van prijs komen ook duidelijk naar voren uit het feit dat een opvallend grote groep bereid is in de

Vanuit een consumentenperspectief

Het door PwC jaarlijks georganiseerde afvalcongres heeft inmiddels 14 keer plaatsgevonden. Tot nu toe was de scope altijd van binnenuit de afvalverwerkende sector gericht op afvalstromen en afvalverwerking. Het op 17 februari jl. in het Kurhaus te Scheveningen georganiseerde congres brak met deze trend en zoomde in op de kijk van de consument op afval.

buidel te tasten voor recyclen: 28% wil gerust 50% meer betalen als hun afval gerecycled wordt in plaats van traditionele verwerkt zoals storten en verbranden. 13% is zelfs bereid hier 100% meer voor te betalen. Momenteel betaalt een huishouden gemiddeld 251 euro per jaar aan afvalstoffenheffing.

Kansen

Volgens Paul Nillesen is dit een interessant gegeven in de discussie over het verwerken van afval en de betalingsbereidheid van huishoudens. "Een belangrijke trend in de afvalsector is het recyclen van afval. Uit onze studie komt duidelijk naar voren dat huishoudens bereid zijn hiervoor extra te betalen. Dit biedt kansen voor afvalbedrijven en de overheid om diensten en beleid te ontwikkelen die van deze bereidheid gebruik maken." ■

Ten Brinke maakt werk van afval

Het industrieterrein De Mors in Rijssen telt twee locaties waarop de naam 'Ten Brinke' prijkt. Aan de Morsweg is de poot gehuisvest die, zich met transport en grondwerk bezighoudt en aan de nabij gelegen Noordermorssingel de 'recyclingpoot'. Naast een sorteerhal met sorteerstraat is op dit drie hectare grote terrein ook het puin-depot en het gronddepot te vinden.

Henk ten Brinke: "Drie tot viermaal per jaar laten wij het puin mobiel breken."

"Zo'n 90% van het afval dat wij hier verwerken bestaat uit bouw- en sloopafval. Bedrijfsafval is goed voor de resterende 10%. Als gevolg van algehele malaise daalde ook bij ons in 2009 het volume met zo'n 15 à 20 procent. Afgelopen jaar tekende zich een voorzichtig herstel af. In 2010 kregen wij circa 50.000 ton aan bouw- en sloopafval en 12.000 aan bedrijfsafval binnen de poort. De vooruitzichten voor dit jaar zijn ook positief te noemen. Het ziet er zelfs naar uit dat wij in 2011 het topniveau van 2008 evenaren," schetst Henk ten Brinke jr., directeur van de recyclingtak een beeld van de volumes die hier per jaar worden verwerkt.

Sorteren

Echt diep sorteren wordt niet gedaan bij Ten Brinke. "Onze sorteerstraat is daar ook niet voor uitgelegd. Uit de ons aangeboden stromen halen wij metalen, hout, gips en puin. Wat resteert transporteren wij naar collega Langezaal Afvalverwerking in Haaksbergen voor verdere verwerking, of brengen wij naar een afvalverbrandingsinstallatie. In het verleden haalden wij er ook het kunststof nog uit. Wil je daar daadwerkelijk iets mee doen dan zul je in staat moeten zijn om de diverse soorten kunststof goed van elkaar te scheiden en

moet je ook over, commercieel gezien, interessante volumes beschikken. Aan dat laatste ontbrak het ons. Vandaar dat wij die fractie overlaten voor onze collega," geeft Ten Brinke aan.

Voordat het puin van de sorteerstraat wordt opgeslagen in het puindepot, passeert het als laatste bewerkingsstap nog een waterbak, waarin eventueel nog aanwezige lichte bestanddelen als stukjes tempex en hout boven komen drijven en worden afgevangen.

"Een keer of drie, vier per jaar laten wij vervolgens van één van onze collegae een mobiele breker komen, die het gescheiden beton- en metselwerkpuin voor ons breekt. Deels passen wij deze recyclinggranulaten toe in werken die Ten Brinke Grondwerken voor opdrachtgevers uitvoert en deels zetten wij deze af bij derden."

Bedrijfskroniek

Van het één komt het ander. Zo zou je de historie van het familiebedrijf, dat werkgelegenheid biedt aan 34 man, waarvonder 12 Ten Brinke's, kort kunnen samenvatten. Hendrik ten Brinke legde in de oorlogsjaren de basis door een transportbedrijf te beginnen. Hij legde zich hoofdzakelijk toe op het transport van hout, met paard

en wagen wel te verstaan. Een aantal jaren later, Ten Brinke had inmiddels uit de dump een GMC kunnen kopen, kwam daar het transport van zand en grind voor aannemers en betonfabrikanten bij. Ten Brinke Transport maakt een gestage groei door.

Dan maakt de geschiedenis een sprong naar eind jaren zeventig. Inmiddels zijn de vier zonen van Hendrik eveneens in het bedrijf werkzaam en zijn de activiteiten uitgebreid met het transport van bouwmaterialen, steigers en bouwketen tot zelfs afvalcontainers toe. Recycling van bouw- en sloopafval is in opkomst en omwille van de continuïteit wordt in 1989 besloten ook deze activiteit ter hand te nemen. De groei die het familiebedrijf vervolgens doormaakt, noopt naar het uitzien naar een grotere locatie. Die wordt in 1996 gevonden op De Mors.

Sinds 2008 staat de derde generatie aan het roer van het familiebedrijf. Henk ten Brinke jr. is verantwoordelijk voor de recyclingtak. Neef Harry neemt de planning en de werkvoorbereiding van alle activiteiten binnen de drie bedrijfstakken voor zijn rekening en neef Freek verzorgt de calculatie en het aannemen van de werken. ■

In een overdekte bedrijfshal vinden alle sorteeractiviteiten plaats.

Na de zeftoren transporteert een leesband de stroom naar de sorteercabine.

Inname beton- en metselwerkpuin

- Vergunde bewerkingsinrichting bouw- en sloopafval
- Eigen moderne brekerinstallatie
- Grote opslagcapaciteit
- Logistieke oplossingen per as/ schip
- Acceptatiereglement en voorwaarden op aanvraag beschikbaar

**Samen met u
van puin**

Verkoop menggranulaat 0-32 mm

- Funderingslaag wegebouw
- KOMO - gecertificeerd
- Ook in combinatie met andere wegebouwgrondstoffen mogelijk
- Logistieke oplossingen per as/ schip

Openingstijden:

ma-vr van 7:00 - 17:00 uur

tot product!

BBZ Recycling
Van Konijnenburgweg 56
4612 PL Bergen op Zoom
Tel. 0031 164 260 560
Fax. 0031 164 253 704
www.pelt-hooykaas.nl

Nevel rond Green Deal trekt op

Maatschappelijke en economische belangen strijden om prioriteit. Tegelijkertijd dwingen de economische omstandigheden tot forse bezuinigingen. Dat wringt. Innovatie en duurzaamheid dreigen hierdoor niet die prioriteit te verkrijgen, die zij verdienen. Terwijl dit juist de pijlers van een economisch herstel kunnen zijn. Om het schip vlot te trekken is samenwerking het parool.

Voor veel bestuurders, zowel in de publieke als private sector, is duurzaamheid de route naar economische groei. Een krachtenbundeling is meer dan ooit gewenst. In het regeerakkoord is de samenwerking met de private sector verankerd in de zogenaamde 'Green Deal met de samenleving'.

Maar wat hieronder nu te verstaan bleef tot eind maart in nevelen gehuld. Maxime Verhagen, minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I), liet toen de Tweede Kamer weten dat het accent komt te liggen op energiebesparing en lokale duurzame energieopwekking. Daarbij legt hij de bal nadrukkelijk in de samenleving, die moet komen met aansprekende en voorlopende initiatieven, die bijdragen aan energiebesparing of de komst van meer hernieuwbare energie. Snel resultaat heeft de voorkeur. Van belang is ook dat vergelijkbare projecten daarna zonder overheidssteun van de grond komen.

Kortom: de rijksoverheid is bereid initiatieven op dit vlak te steunen, maar dan wel met gesloten beurs. Een revolverend fonds, te voeden door de banken, lijkt het hoogst haalbare. Zo'n fonds blijft altijd gevuld doordat de winsten, die dankzij de investeringen uit dit fonds worden behaald, weer terugvloeien naar dit potje. De minister heeft echter nadrukkelijk te

verstaan gegeven niet garant te willen staan voor een dergelijk fonds.

Initiatieven

Tot medio april hebben burgers en bedrijfs-

RECYCLING 2011

Dé vakbeurs voor de totale recyclingbranche

20, 21 en 22 september 2011
Gorinchem
Openingstijden: 13.00-21.00 uur

Evenementen
HAL
HARDENBERG
GORINCHEM
VENRAY

Evenementenhal Gorinchem
Franklinweg 2, 4207 HZ Gorinchem
T +31 (0)183 - 68 06 80
F +31 (0)183 - 68 06 00
I www.evenementenhal.nl
E gorinchem@evenementenhal.nl

Ons evenement. **UW MOMENT.**

leven hun initiatieven bij het ministerie kunnen aanmelden. Nog medio dit jaar denkt Verhagen een concrete lijst met kansrijke initiatieven aan de Kamer voor te kunnen leggen. BRBS Recycling heeft de Green Deal aangegrepen om de recyclingsector onder de aandacht te brengen. Een tiental leden heeft concrete plannen voor de opwekking van energie middels een vergistingsinstallatie, dan wel met behulp van warmtekrachtkoppeling en andere initiatieven. Deze energie kan dan vervolgens ten gunste komen aan lokale projecten. In een zogenaamde Green Deal Recycling zijn deze initiatieven collectief aan het ministerie van EL&I aangeboden.

Rol EL&I

Hoe kansrijk ook op papier, toch komen dergelijke projecten niet altijd van de grond. Dat kan te maken hebben met het ontbreken van samenwerkingspartners, onvoldoende menskracht, te weinig informatie, of onduidelijkheid over vergunningen. Het ministerie van EL&I wil, met gebruikmaking van haar netwerken, zich opwerpen om dergelijke knelpunten weg te nemen onder andere door advies te geven, door partijen met elkaar in contact te brengen en door het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving. ■

Veel animo voor Green Deal

Binnen een maand zijn op de Green Deal-website al meer dan vijftig projecten aangemeld voor energiebesparing of lokale opwekking van duurzame energie die op zichzelf rendabel zijn, maar vanwege allerlei belemmeringen toch niet tot stand komen.

Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie Verhagen had daartoe opgeroepen. Hij wil een Green Deal aangaan met de samenleving, en helpen dit soort knelpunten weg te nemen. Dat kan door het geven van advies, door partijen met elkaar in contact te brengen, door het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving.

Minister Verhagen is blij met de belangstelling. "Slimmer en duurzamer met energie omgaan leeft breed bij organisaties, bedrijven en burgers. Ik hoop de komende weken op nog meer initiatieven."

De aangemelde projecten komen zowel van kleine en middelgrote bedrijven als van maatschappelijke organisaties en particulieren. Vaak stuiten ze op problemen met vergunningen of met de lokale inpassing. Soms is het moeilijk om de juiste partijen te vinden die nodig zijn om projecten organisatorisch en financieel van de grond te krijgen.

Het grootste deel van de voorstellen gaat over duurzame energie: benutting van biomassa, omzetting van zonne-energie in elektriciteit en windenergieprojecten. Vaak zijn het projecten in de gebouwde omgeving, maar ook op het gebied van mobiliteit. ■

Bron: Persbericht min EL&I d.d. 12 mei 2011

VAN DER SPEK

VIANEN

FULL SUPPORT IN RECYCLING

 TEREX | FUCHS

STEINERT
Australia

WESTERIA
FÖRDERTECHNIK

VAN DER SPEK VIANEN B.V.

Postbus 61 - De Limiet 14

4130 EB Vianen

T 0347 - 36 26 66 F 0347 - 37 28 74

E info@vanderspek.nl

I www.vanderspek.nl

Uit de Algemene Ledenvergadering

Als locatie voor de Algemene Ledenvergadering op 20 april jl. had het bestuur dit keer haar oog laten vallen op het sportcomplex van de KNVB te Zeist. Zo'n kleine 60 personen gaven acte de présence. Een relatief grote opkomst voor een vergadering waarin huishoudelijke aangelegenheden de bovenaan voerden.

Voor de sorteerbijbedrijven binnen BRBS Recycling schetste directeur Max de Vries de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen halfjaar. Hij ging daarbij onder meer in op de op handen zijnde tweede wijziging in het LAP2 als gevolg van de implementatie van de Kaderrichtlijn Afval. Met de Europese benadering van de

energieproductie van afvalverbranders krijgen nagenoeg alle AVI's in ons land de zogenaamde R1 status. De lobby van BRBS Recycling om te gaan voor de netto benadering heeft het niet gehaald, maar

enig succes is er wel geboekt. Zo is de bepleite splitsing tussen materiaalhergebruik en verbranding, beide in eerste aanleg onder de noemer nuttige toepassing op één hoop gegooid, gehonoreerd. In de

Resultaat met recycling

Mineralen

Herwinning van bouwstoffen

Energie

Duurzame brandstoffen en energie

Biogeen

Compost en biomassa

Sorteren

Herwinning van grondstoffen

Engineering

Milieutechnieken en projecten

Sluinerweg 12, Wilp-Achterhoek, Postbus 184, NL-7390 AD Twello
T +31 (0)55 3018300, F +31 (0)55 3018310, E info@var.nl, I www.var.nl

Resultaat met recycling

doelstellingen komen de begrippen hergebruik en recycling nu prominent naar voren.

Een minder positief geluid was dat milieustraten niet langer verplicht zijn de restfractie van grof huishoudelijk afval af te voeren naar een sorteerinstallatie als zij kunnen aantonen dat meer dan 80% van het aangeboden afval als monostroom in aparte containers is afgevoerd. Het vieren van de teugels zal in de praktijk naar verwachting moeilijk handhaafbaar zijn. Het laatste woord is hierover dan ook nog niet gezegd.

De op 14 april jl. door staatssecretaris Frans Weekers van Financiën naar de Tweede Kamer gezonden Fiscale Agenda 2011 bevat weliswaar weinig concrete voorstellen, maar enkele voornemens baren wel zorgen. Dat doet bijvoorbeeld het voornemen om de verpakkingsbelasting en de stortbelasting af te schaffen. Het risico dat meer herbruikbaar dan wel verbrandbaar

afval naar de stort verdwijnt, is niet denkbeeldig. Op aangeven van de leden zal in samenspraak met andere partijen uit de sector een poging worden ondernomen om de politiek hiervan te overtuigen.

Breken

Voor de brekers bracht secretaris Peter Broere de meest saillante ontwikkelingen in beeld. Eén daarvan is de afbakening van het begrip End of Waste. Nog altijd staan daarbij de neuzen niet in dezelfde richting. Er is dan ook veel commotie met name onder de handhavers. Op basis van een startnotitie wil BRBS Recycling met het ministerie van I&M tot een gezamenlijke aanpak komen.

Veel te doen is er ook over de nog vast te stellen concept-BRL 2506. Voor de inbreng van BRBS Recycling om hierin onder meer alles onder één certificaat te brengen, een productgroepenregeling op te nemen, de splitsenregeling te vereenvoudigen en gps

hierin op te nemen, lijkt zich een draagvlak af te tekenen. Na een consultatieronde zal het Centraal College van Deskundigen naar verwachting in de maand juni de knoop doorhakken.

Als een opwarmertje voor de gedachtewisseling over duurzaamheid sluit Broere zijn presentatie af met een overzicht van de inspanningen die BRBS Recycling heeft verricht om recyclinggranulaat in beton toe te passen. Een ontwikkeling die langzaam maar zeker van de grond lijkt te komen.

Huishoudelijk reglement

Als laatste agendapunt staat de vaststelling van een wijziging in het huishoudelijk reglement op de agenda. Het voorstel kan na een korte toelichting ieders goedkeuring wegdragen. ■

We maken er een mooie puinhoop van.

Voor al uw mobiele recyclingswerken

Verhuur van mobiele brekers, zeefinstallaties, shredders en mobiele sorteer-units.

Tevens accepteren wij met asbest verontreinigde afvalstromen voor bewerking en/of storten.

Nu ook inname en verwerking van niet asbesthoudende golfplaten.

Valkseweg 62
Postbus 99
3770 AB Barneveld

T 0342 - 406 406
F 0342 - 406 400

recycling@vink.nl
www.vink.nl

Vink

Hoe basis voor duurzaamheid creëren?

Duurzaam ondernemen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, LCA's, CO₂-footprint, prestatieladders, ISO 26000, het nieuwe werken. Wat zeggen die over elkaar heen buitende containerbegrippen de ondernemer nog? Zijn dit niet gewoon slimme marketing trucs? Hadden de media het gelijk aan hun kant toen zij stelden dat het kabinet Rutte/Verhagen, wat het rijksprogramma duurzaam inkopen betreft, een failliete boedel in de schoenen geschoven had gekregen?

Tijdens de op 20 april jl. gehouden bijeenkomst werd onder leiding van Ton Holtkamp, lid van de Raad van Advies van BRBS Recycling, met name gediscussieerd over de betekenis van duurzaam inkopen voor de sector.

Voorafgaand aan deze discussie hadden mevrouw Wiana Partakusuma, programmadirecteur Duurzaam Inkopen bij het ministerie I&M en de heer Ivo Bonajo, senior beleidsadviseur bij De Groene Zaak, het onderwerp ingeleid. Daarbij zoomde Partakusuma vooral in op het belang van deze issues in het licht van duurzaam inkopen en gaf zij de aanwezigen op voorhand al de nodige munitie door te stellen dat breken, sorteren en recyclen 'duurzaamheid pur sang' is! De recente Monitor Duurzaam Inkopen, waarvan staatssecretaris Atsma de resultaten nog voor de zomer aan de Tweede Kamer wil presenteren, geeft blijk dat het ingezette beleid succesvol is. Het beleid draagt daadwerkelijk bij aan een CO₂-reductie (16%), het leidt tot een kostenbesparing (1%) en geeft innovaties een impuls. "Er is echter ook een schaduwzijde. Nog altijd blijken ook overheden te worstelen met het fenomeen 'duurzaam inkopen', is er veel kritiek op de criteria en klagen ondernemers over de

omvang van de hiermee gepaard gaande administratieve lasten. Voor deze signalen moet de overheid zich niet afsluiten, daar moet zij daadwerkelijk wat mee doen," aldus de programmadirecteur.

Bonajo bestreed, net als Partakusuma, dat er sprake zou zijn van een failliete boedel. "Het afgelopen jaar zijn er belangrijke aanzetten gegeven. Er is succes geboekt, maar de verduurzaming van de economie kan zeker nog impulsen gebruiken. Die doelstelling is tevens de missie van De Groene Zaak. Een initiatief vanuit het

Wiana Partakusuma

bedrijfsleven, dat op steeds bredere steun mag rekenen. In het eerste jaar van ons bestaan nam het aantal leden toe van 35 naar meer dan 100. Door te lobbyen proberen wij de markt in een vroeger stadium bij het duurzaamheidsbeleid te betrekken, willen wij de criteria bij aanbestedingen stapsgewijs omhoog brengen, een lans breken voor Total Costs Ownership, de lastendruk verminderen en prestaties belonen. Toegespitst op de recyclingsector maken wij ons onder meer sterk voor afvalbeheer in plaats van afvalverwijdering," gaf Bonajo het gehoor mee.

Discussie

'Een goede ondernemer is een duurzame ondernemer', gaf nog niet zo lang geleden Herman Wijffels aan. Kennelijk geldt dit niet voor de overheid. Hoe anders de voorkeur voor verbranden te verklaren? De boodschap dat recycling duurzaamheid 'pur sang' is, wordt wellicht met verve uitgedragen maar is daarmee nog geen gemeengoed. Partakusuma erkent dat er nog een weg te gaan is. "Sinds 2007 proberen wij een koersverandering bij de beslissingsbevoegde personen tussen de oren te krijgen. Realiseer je daarbij goed dat er nogal wat overheidsdienaren bij dit proces betrokken zijn. Het proces vergt

Ivo Bonajo

dan al snel meer tijd dan ons lief is. Bovendien zijn mensen van nature niet zo veranderingsgezind. Afwijken van bestaande patronen vraagt moed en kost veel energie. Pas de laatste maanden blijken onze inspanningen vruchten af te werpen," aldus de programmadirecteur.

Duurzaam blijkt in de praktijk vaak duur te zijn. Neem bijvoorbeeld LED-verlichting. Wie zo'n energiezuinige lamp denkt aan te schaffen, laat zich al gauw afschrikken door de prijs.

Holtkamp deelt de mening dat met name de prijs mensen triggert. Zeker als er sprake is van een langere terugverdientijd. "Maar de mythe dat duurzaamheid per definitie duur is, wijst ik van de hand. Innovaties nemen een belangrijke plaats in binnen het duurzaamheidsbeleid en daar hangt een prijskaartje aan. Tegelijkertijd brengt het ook een vliegwiel in beweging. Het genereert werkgelegenheid. Ook dat effect zou meegewogen moeten worden. Rijkswaterstaat laat zien hiervoor gevoelig te zijn," stelt hij.

Niet iedereen herkent zich in dit beeld. Voor Rijkswaterstaat zijn de conservatieve RAW-voorschriften maar al te vaak het richtsnoer. Innovatieve oplossingen zijn veelal gedoemd in de prullenmand te

verdwijnen. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, maar daarbij komt nogal wat kijken. Van de administratieve lastenverlichting is dan ook weinig te merken.

"Dat laatste is vanzelfsprekend niet goed, maar valt wel te verklaren," aldus Partakusuma. "Als de aannemer bepaalt wat te doen om van A naar B te komen, vergt dat vertrouwen. Naarmate de oplossingsrichtingen innovatiever zijn, neemt het appèl hierop steeds grotere vormen aan. De roep om harde data dan wel garanties zal sterker worden."

Eén zwaluw maakt nog geen zomer. Rijkswaterstaat mag dan het goede voorbeeld geven, bij de lagere overheden is nog altijd de 'prijs' het doorslaggevende criterium.

"Overheden vertonen van oudsher risicomijdend gedrag. Lagere overheden als provincies, gemeenten en waterschappen, wellicht zelfs meer dan de Rijksoverheid. De onderlinge financiële verhoudingen zijn daar mede debet aan. Bovendien mag een ambtenaar niet falen. Doet hij dat wel dan plaatst hij zichzelf aan de zijlijn." geeft Bonajo als mogelijke verklaring.

Partakusuma herkent zich wel enigszins hierin. "Feit is natuurlijk wel dat als gevolg van de omvangrijke bezuinigingsoperatie er minder geld te verdelen valt. Een nieuw

te vinden evenwicht zal bepalen wat wel en wat niet mogelijk is. Dat proces is nog volop aan de gang."

Duurzaam inkopen is van bovenaf opgelegd. Cruciaal is nu van onderaf bewustwording te bewerkstelligen. Voor de lagere overheden zal naleving in het huidige economische klimaat al snel problemen opleveren. Hoe perk je dat risico in?

Bonajo: "Confronteer politici met de bestuurlijke doelstellingen. Nodig hen ook uit om samen te brainstormen en wijs hen op mogelijke gevolgen van de toenemende schaarste."

Ultieme uitdaging

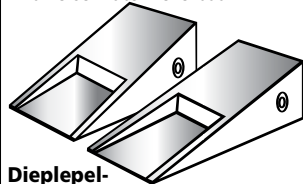
Door de discussie heen klinken diverse signalen. "Met namen bij de beslissingsbevoegde ambtenaren lijkt er sprake te zijn van conservatisme en een zekere geestelijke luiheid. Dit doorbreken vraagt veel informatie en educatie. Juist door keer op keer de boodschap opnieuw voor het voetlicht te brengen zal deze op termijn beklijven. Voor de sector ligt hier een uitdaging," vat Holtkamp samen. ■

GEHA uw specialist voor slijttechniek

HARDOX®
WEAR PLATE

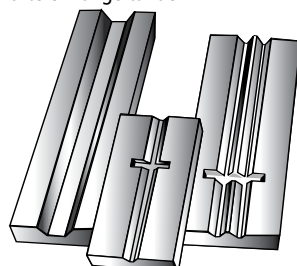
Onder-schroefmessen
Op maat, of standaard
voor o.a. Volvo, Caterpillar, Fiat,
Komatsu.

**Hardox
messenstaal**
In twee kwaliteiten 400 en 500 HB.
In diverse maten leverbaar.

**Dieplepel-
tanden, type Caterpillar**
Korte en lange tanden.

Toepassingen:
• Breekinstallaties • Zeven • Stortgoten
• Transport installaties • Messen voor
graafbakken • Tand- en ketting
wielen • Kieperbakbekledingen

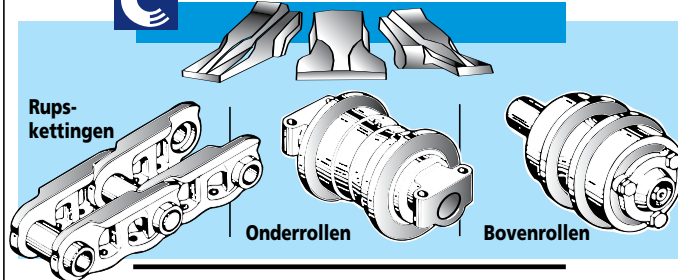

Prallplaten en slaglijsten

**Gesmede
shredder-
hamers**

COMBI WEAR PARTS

Snelle levering van:

- Messenstaal in div. hardheden van 280 HB tot 500 HB
- Profielstaal 101, 151, 203 en 254
- Geha slijtprofielen met hardheid van 500 Brinell
- Ombouwen bakken tot snelwisselsysteem
- Lasthaken (incl. certificaat), verslijtbussen, draadkappers
- Diverse hijskettingen
- Rupsplaten
- Aanlaskransen
- Afschroefbare kransen
- Sprocketsegmenten
- Rupsbouten en moeren

GEHA B.V.
Slijttechniek

HARDOX®
WEAR PLATE

Grote Tocht 27, Westerspoor-Zuid
Postbus 2150, 1500 GD Zaandam
Tel.: (+31) 075-65 39 800
Fax: (+31) 075-67 02 456
E-mail: info@geha-zaandam.nl
Website: www.geha-zaandam.nl

België: Leon Giglio, GSM: (+32)0477-42 45 20

Norm voor eindcontrole na asbestverwijdering herzien

NEN heeft normontwerp NEN 2990 'Eindcontrole na asbestverwijdering' gepubliceerd voor commentaar. Deze norm beschrijft de manier waarop een ruimte waaruit asbest is verwijderd, gecontroleerd wordt op de aanwezigheid van asbesthoudende resten. Dit normontwerp is een herziene versie van de oorspronkelijke norm uit 2005.

NEN 2990 is herzien om een optimale afstemming te realiseren met de meest recente wet- en regelgeving, certificatieschema's en overige normen op het gebied van asbest.

Wat is er veranderd?

De belangrijkste wijzigingen vloeien voort uit de herziening van het Arbobesluit in 2006. Het veiligheidsregime voor asbestverwijdering is toen onderverdeeld in drie risicoklassen. Voorheen werkte men in de asbestsector met één risicoklasse. Verder zijn verschillende inhoudelijke procedureverbeteringen doorgevoerd op basis van voortschrijdend inzicht.

Tenslotte wordt in deze herziene versie geanticipeerd op een mogelijke aanscherping van de asbest wet- en regelgeving naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad. Dit omvat vooral de mogelijke toepassing van een meer gevoelige en selectieve meettechniek, gebaseerd op scanning elektronenmicroscopie. Onderdelen die betrekking hebben op deze techniek zijn voornamelijk als optioneel onderdeel in de normtekst opgenomen.

Normontwerp ter commentaar

Op ontwerp NEN 2990 'Eindcontrole na asbestverwijdering' kan tot 1 augustus 2011 commentaar worden ingediend via www.normontwerpen.nen.nl.

Informatie

Voor inhoudelijke informatie over deze norm of over het normalisatieproces kunt u contact opnemen met Caroline van Hoek, Consultant NEN Milieu, telefoon (015) 2 690 303 of e-mail milieu@nen.nl.

CO₂-prestatieladder van iedereen

Spoorbeheerder ProRail bedacht in 2009 een CO₂-prestatieladder voor de gunning van opdrachten, om bedrijven te stimuleren zo klimaatvriendelijk mogelijk te werken.

Op basis van de ladder kunnen de prestaties van ondernemingen op dat gebied gemeten worden. Al meer dan honderd bedrijven hebben zich aangesloten bij de ladder. Inmiddels heeft ProRail het eigendom van de CO₂-prestatieladder overgedragen aan de nieuw opgerichte Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO). Een en ander betekent dat nu ook andere sectoren en bedrijven de ladder kunnen gebruiken bij de gunning van projecten.

Concurrentievoordeel

De ladder geeft bedrijven daarbij een con-

currentievoordeel. "Hoe meer een bedrijf zich inspant om CO₂-uitstoot te reduceren, hoe hoger het scoort op de ladder, hoe meer kans het bedrijf maakt op gunning van projecten bij Europese aanbestedingen", aldus ProRail.

Bedrijven moeten de ladder zelf financieel in de lucht houden, via bijdragen van de deelnemers. Om op de ladder terecht te komen moeten bedrijven voldoen aan

certificeringseisen. De SKAO gaat zich daarmee bezighouden. ■

Best beschikbare techniek voor breken van puin

Het is bekend dat voor het oprichten en het in werking hebben van een milieubelastend bedrijf een omgevingsvergunning (vroeger een milieuvergunning) nodig is. Op grond van de wet moet de vergunningverlenende instantie zich ervan verzekeren dat binnen het bedrijf de 'best beschikbare technieken' worden toegepast. Dat betekent kort gezegd de meest doeltreffende technieken om de emissies van het bedrijf en andere nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen of – indien voorkomen niet mogelijk is – de nadelige milieugevolgen zoveel als mogelijk te beperken. Een vaak terugkerende vraag is of bij de verlening van de vergunning is uitgegaan van de best beschikbare technieken.

Bij het bepalen van de best beschikbare technieken is de beoordelingsvrijheid van de vergunningverlenende instantie niet ongeclausuleerd. De wet verplicht ertoe dat bij de vergunningverlening rekening moet worden gehouden met de zogenoemde 'BBT-documenten' (best beschikbare technieken-documenten). Dit zijn veelal vuistdikke, technische documenten waarin per bedrijfstak of per activiteit de meest doeltreffende technieken worden

omschreven. Deze BBT-documenten bieden dus de handvaten bij de vraag of binnen een bedrijf de best beschikbare technieken worden toegepast. Dit blijkt ook uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) van 10 november 2010 (LJN: BO3479).

De uitspraak

Een afvalverwerker had van de Provincie Zuid-Holland een milieuvergunning gekregen voor het veranderen van zijn bedrijf. De bedrijfsactiviteiten werden namelijk uitgebreid met onder andere het breken van de steenachtige fractie van bouw- en sloopafval. Meerdere omwonenden van het bedrijf waren het niet eens met de inhoud van de milieuvergunning. Zij vonden dat de provincie niet was uitgegaan van de best beschikbare technieken. Het breken van het bouw- en sloopafval mocht namelijk op het buitenterrein plaatsvinden. Volgens de omwonenden was echter het inpandig breken van het puin de best beschikbare techniek.

De provincie bracht daartegen in dat zij bij de milieuvergunning rekening had gehouden met de toepasselijke BBT-documenten. In het geval van de afvalverwerker waren dat de NeR (Nederlandse

emissierichtlijn lucht) en de NRB (Nederlandse richtlijn bodembescherming). Deze BBT-documenten schrijven niet voor dat breekactiviteiten inpandig plaats moeten vinden. Het inpandig breken was daarom niet als de 'best beschikbare techniek' aan te merken, aldus de provincie. De AbRS deelde het standpunt van de provincie. De afvalverwerker mocht zijn breekactiviteiten op het buitenterrein blijven verrichten. Al eerder – in 2007 – kwam de AbRS tot het oordeel dat het inpandig plaatsen van puinbreekinstallaties anno 2007 (nog) niet was aan te merken als de best beschikbare techniek. Eind 2010 heeft de AbRS dit standpunt dus herhaald.

Waarde voor de praktijk

Bij het aanvragen van een vergunning voor het verrichten van milieubelastende activiteiten is het altijd de vraag in welke mate een bedrijf (bouw)technische maatregelen moet treffen om de nadelige milieugevolgen te voorkomen. Het raadplegen van de toepasselijke BBT-documenten geeft hierover duidelijkheid en is ook bij de toetsing van de vergunningaanvraag leidend.

Mr. Alex Lijkwan is advocaat bij Boot Haeser Walraven advocaten te Rotterdam. ■

Het wetsvoorstel 32445 dat de Wet Milieubeheer wijzigt, wordt gewijzigd. Het wetsvoorstel gaat over het melden van ongewone voorvallen.

Het begrip 'ongewoon voorval' is niet gedefinieerd in de Wmb. Op grond van de jurisprudentie van de bestuursrechter wordt eronder verstaan:

'elke gebeurtenis in een inrichting, ongeacht de oorzaak van die gebeurtenis, die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteiten en waardoor nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of dreigen te ontstaan'. De reikwijdte loopt van kleine incidenten, zoals lichte bedrijfsstoringen met verwaarloosbare gevolgen, tot grote rampen.

In het eerste lid van artikel 17.2 is bepaald dat ongewone voorvallen zo spoedig mogelijk door de drijver van de inrichting aan het bevoegde bestuursorgaan gemeld moeten worden. De melding strekt ertoe om het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk te informeren over zo'n gebeurtenis zodat het actie kan (laten) ondernemen om de nadelige gevolgen voor het milieu te beperken en om herhaling te voorkomen.

Maatwerkvoorschrift

De tekst van artikel I, onderdeel A, is gecorrigeerd, omdat bij nader inzien is gebleken dat in het wetsvoorstel ten onrechte de term 'maatwerkvoorschrift' is gebruikt. Uit artikel 8.42 van de Wet milieubeheer blijkt dat een maatwerkvoorschrift een aanvulling of afwijking betreft van voorschriften

Wetsvoorstel wijziging Wmb melden van ongewone voorvallen gewijzigd

gesteld in een algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 8.40.

In het wetsvoorstel wordt evenwel bedoeld op een afwijking van het wettelijk voorschrift van artikel 17.2, eerste lid, namelijk de verplichting om onmiddellijk te melden. Om de afwijking van deze verplichting mogelijk te maken voor alle bedrijven die niet vergunningplichtig zijn, kan dus geen gebruik worden gemaakt van een 'maatwerkvoorschrift'. In plaats daarvan wordt deze mogelijkheid (in voorliggende nota van wijziging) geboden door een afzonderlijke beschikking. Voorgesteld wordt voor deze beschikking net als bij het maatwerkvoorschrift voor te schrijven dat van de beschikking kennisgeving gedaan wordt in één of meer

dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen, zodat omwonenden van de inrichting kennis kunnen nemen van het versoepelde meldingenregiem met betrekking tot ongewone voorvallen met geringe – niet-significante – nadelige gevolgen voor het milieu.

Voorgesteld wordt uit redactioneel oogpunt, in afwijking van het wetsvoorstel, om de huidige volgorde van het eerste, tweede en derde lid van artikel 17.2 niet te doorbreken door de afwijkingmogelijkheid achter aan dit artikel te plaatsen.

Deze nieuwe redactie maakt ook de wijzigingen voorgesteld in de onderdelen B, C en D van artikel I van het wetsvoorstel overbodig.

Stofbestrijding voor binnen en buiten?

Wij hebben **water** in de hand

Voor elk stofprobleem hebben Aquaco en Perrot altijd een innovatieve oplossing. Vernevelingssystemen bijvoorbeeld, voor stofbestrijding in bedrijfshallen. Of (kanon)sproeiers, speciaal voor stofbestrijding in de buitenlucht. Wij ontwerpen, installeren en onderhouden efficiënte en kwalitatief hoogwaardige systemen van alle professionele merken. Deskundig, betrouwbaar en met oog en oor voor uw wensen en eisen. Wilt u bijvoorbeeld uw bedrijfshal of overslagplaats stofvrij houden voor een optimaal werkklimaat? Maak dan kennis met de specialisten van Aquaco en Perrot. Wij hebben water namelijk écht in de hand. Al meer dan 30 jaar!

www.aquaco.nl | 0481 - 377 177

www.perrot.nl | 0318 - 636 738

puin

Puin is maar net wat je erin ziet. Wij zien er vooral hergebruik in en maken er onder andere hoogwaardige granulaten van. Zo dragen onze recyclingtechnieken ertoe bij dat ook toekomstige generaties kunnen opgroeien op een zo schoon mogelijk stukje aarde.

De Theo Pouw Groep verwerkt sloop- en bouwpuin tot gecertificeerde granulaten. Voortdurend doen wij onderzoek naar nieuwe producten en technieken om het aandeel van hergebruik in bouwstoffen te vergroten. Als ervaren toeleverancier voor de grond-, weg-, water- en betonbouw zien wij het als een missie om ons steentje bij te dragen aan de verduurzaming van deze bedrijfstak.

POUW
THEO POUW GROEP

Theo Pouw bv - Isotopenweg 29 - Postbus 40329 - 3504 AC Utrecht
Tel. 030 24 25 262 - info@theopouw.nl - www.theopouw.nl

mooi werk

'Zorgen' over voortgang omgevingsdiensten

Vlak voor de deadline maken adviseurs van staatssecretaris Atsma zich 'zorgen' over de voortgang van de omgevingsdiensten. Zeven van de twaalf provincies lopen de kans op een 'juridische interventie'.

Alle provinciebesturen ontvingen afgelopen maand een brief van Wil van Delft, programmamanager van het 'Programma Uitvoering met Ambitie'. Van Delft is voor de omgevingsdiensten een van de belangrijkste adviseurs van staatssecretaris Joop Atsma (Milieu, CDA). Hij is tevens de ambtelijke rechterhand van voormalig VROM-minister Sybilla Dekker, die door het land trekt om bestuurders op één lijn te krijgen. Van Delft schrijft dat hij geen inhoudelijk

oordeel wil uitspreken, maar wel enkele 'aandachtspunten' aan de provincies wil meegeven.

Bij zeven provincies maakt hij zich 'zorgen' over de inhoud van de gemaakte afspraken, het tempo van de besluitvorming, of over allebei. Het gaat om: Limburg, Noord-Brabant, Utrecht, Noord-Holland, Friesland, Drenthe en Flevoland. Diverse provincies wordt op het hart gedrukt dat zij 'een uiterste inspanning' moeten leveren om ervoor te zorgen dat de problemen worden opgelost.

Ander geluid

Gelderland en Zeeland ontvingen een neutraal geformuleerde brief. Over Zuid-Holland ('u noemt zich terecht een voorloper') is Van Delft uitgesproken positief. Ook in Groningen heeft hij 'voldoende vertrouwen'. Overijssel krijgt eveneens

"Een zekere mate van uniformiteit in organisatie en werkwijze" is volgens staatssecretaris Joop Atsma 'absoluut noodzakelijk'.

'veel waardering'. In deze provincie wordt onderzocht of een netwerkorganisatie tot de mogelijkheden behoort. Bij dit model ontstaat alleen virtueel een omgevingsdienst, en zouden ambtenaren niet van werkplek hoeven te veranderen.

[vervolg op pagina 20 >>](#)

Van Delft noemt deze aanpak 'veelbelovend, maar ook complex'. Hij stelt dat in andere delen van het land niet bekend is dat Overijssel al heeft afgesproken om terug te vallen op een 'klassieke', fysieke omgevingsdienst als een virtuele organisatie onhaalbaar blijkt. 'Zorgvuldige communicatie hierover is van groot belang.'

Van bovenaf

Alle provincies moesten voor eind mei bij Atsma een plan indienen voor de vorming van omgevingsdiensten per 1 januari 2013. De staatssecretaris wil 'een beperkt aantal' diensten die ook 'robuust' zijn. "Een zekere mate van uniformiteit in organisatie en werkwijze' is volgens Atsma 'absoluut noodzakelijk".

Als provincies de plannen niet zelf van de grond krijgen, grijpt het Rijk in, heeft Atsma aangekondigd. Hij neemt een maand de tijd om de plannen te beoordelen. Als hij eind juni niet de overtuiging heeft dat het goed komt, 'wordt per provincie besloten of, en op welke wijze vanuit het Rijk moet worden geïnterveneerd'. ■

Bron: Binnenlands Bestuur d.d. 21 mei 2011

SAES nu officieel importeur MB crushers en zeefbakken

Producent en leverancier van sloopgereedschappen SAES uit Weert heeft naast de befaamde FRD/Furukawa programma sloophamers en rippers nu ook de crusher- en zevenlijn van het Italiaanse MB (Meccanica Brenganese) in handen.

SAES begint als importeur van MB in Nederland en als dealer bij onze zuiderburen. Bij voldoende verkopen kan hij echter ook het Belgische importeurschap verwerven.

Vergruizerbak

De MB vergruizerbak is ideaal voor het ter plaatse breken van inert materiaal. Hij werkt op de hydraulische installatie van de graafmachine waarop hij eenvoudig is te monteren. Ook bij sloopwerkzaamheden,

grondverzet en milieusaneringen zal dit uitrustingsstuk zijn nut bewijzen.

Zeefbak

De MB zeefbakken zijn ontwikkeld voor het sorteren van natuurlijk materiaal, zowel voor als na de breekfase. Besparingen tot 60% op de breetijden behoren tot de mogelijkheid.

Ook kent de MB zeefbak tal van toepassingen: primaire sortering van afval- en sloopmateriaal, opvulling voor bouwputten en materiaal voor het saneren van steenachtig terrein; sorteren van kiezels in waterstromen; schoonmaak van stranden.

Meer info: www.saes.nl. ■

Demarec

Demolition and Recycling Equipment BV

1 JAAR

- Demolition & Sorting Grabs
- Polyp Grabs
- Static Pulverisers
- Dedicated Demolition Line
- Multi-Quick Processors
- Shears

Dedicated Demolition Line

graafmachines: 18-65 ton

Demarec's interpretatie van een Superieure Prijs-, Kracht- en Kwaliteitsverhouding!

- Een unieke cilinderteknik, 20% meer kracht en extreem snelle cyclustijden
- Bovenbek stabilisatie in scharnierpunt (Combi- en Schroot-bek)
- Optimale cilinder bescherming
- Twee draaimotoren
- Filters in draaicircuit
- Olie-doorvoer met extra kanaal t.b.v. sproeisysteem

Leverbare bekken:

- Combi-bek
- Demolition-bek
- Vergruizer-bek
- Schroot-bek
- Tankschaar-bek
- Universal-bek

- Verwisselbare slijtdelen in de bekken
- Hydraulisch wisselen van de bekken binnen 10 minuten

Demarec, Den Hoek 10 • 5845 EL St. Anthonis (NL) • Tel. +31(0)485 442300 • Fax +31(0)485 442120 • info@demarec.com

Fiscale agenda 2011 bedreiging voor sector?

Staatssecretaris Frans Weekers van Financiën heeft op 14 april zijn Fiscale agenda 2011 aan de Tweede Kamer voorgelegd. Deze bevat de nodige aanzetten om tot een eenvoudiger, meer solide en fraudebestendig belastingstelsel te komen. Maar het voorstel de afvalstoffenbelasting af te schaffen herbergt een groot risico. Is het wel verstandig dit in het verleden zo succesvol gebleken sturingsinstrument naar de prullenbak te dirigeren?

Voor de staatskas levert de Afvalstoffenbelasting weinig op. Voor 2011 is de opbrengst geraamd op 59 miljoen euro. Daar moet dan nog € 0,6 miljoen aan uitvoeringskosten op in mindering worden gebracht. De administratieve lasten voor het bedrijfsleven bedragen een slordige 213 duizend euro. Circa 30 belastingplichtige stortplaatshouders brengen deze belasting op. De afvalstoffen die op een stortplaats terecht komen, zijn vrijwel geheel afkomstig van het bedrijfsleven. Minder dan 0,1% van het in 2009 gestorte afval was huishoudelijk afval.

Gestage afname

De hoeveelheid gestort afval loopt al enkele jaren gestaag terug en dat heeft eveneens invloed op de opbrengst. (2007: € 177 miljoen, 2010: € 57 miljoen). Volgens de toelichting van staatssecretaris Weekers komt die afname waarschijnlijk op het conto van de overcapaciteit bij de afvalverbrandingsinstallaties in Nederland.

Voorheen was er echter sprake van te weinig capaciteit waardoor er vaker ontzetting van het stortverbod moest worden verleend. Tevens is er sprake van een verminderd aanbod aan afvalstoffen als gevolg van de economische crisis en zal er volgens Weekers meer gerecycled zijn.

Nog toekomst?

Gelet op de sterk dalende opbrengst vraagt de staatssecretaris zich af of de afvalstoffenbelasting nog toekomst heeft. Afschaffing betekent zowel voor het bedrijfsleven als voor de Belastingdienst een lastenverlichting op. Anderzijds erkent Weekers dat deze belasting de afgelopen 15 jaar een positieve invloed heeft gehad op de afname van de totale hoeveelheid gestort afval. Afschaffing mag dan ook niet leiden tot een toename van het storten van de hoeveelheid her te gebruiken of verbrandbare afvalstoffen.

Hoe dit laatste te voorkomen heeft Weekers op het bord van zijn collega van Infrastructuur en Milieu gelegd. Deze zal in de maand juni een brief over afval aan de Tweede Kamer sturen, waarin hij nader zal ingaan op het risico om een toename te voorkomen. De meest voor de hand liggende oplossing lijkt te zijn om het tarief op nul te stellen.

Daarmee wordt hetzelfde resultaat geboekt als met afschaffing, met dit verschil dat bij een toename van de hoeveelheid gestorte afvalstoffen sneller en gemakkelijker kan worden ingegrepen. ■

'Kind met badwater weggooien'

De sector van afval- en recyclingbedrijven vergelijkt het voornemen van staatssecretaris Weekers van Financiën om de afvalstoffenbelastingen te schrappen met 'het kind met badwater weggooien'. De afvalstoffenbelastingen zijn het fundament geweest waarop zich een afval- en recyclinginfrastructuur heeft kunnen ontwikkelen, die zijn gelijke in de wereld niet kent. Stortverboden zijn niet voldoende zo blijkt ook uit de per 1 januari 2010 ingestelde verhoogde storttarieven voor gevaarlijke afvalstoffen. Sinds 1 januari 2010 is mede hierdoor het volume aan gestort afval weer verder afgenomen. Blijkbaar lukte dit met handhaving niet.

In een brief aan staatssecretaris Atsma van Infrastructuur en Milieu en staatssecretaris van Financiën de heer Weekers roepen de gezamenlijke branches in de afval- en recyclingsector BRBS Recycling, NVPG, NVRD, TLN en Vereniging Afvalbedrijven het kabinet op de afvalstoffenbelastingen niet te laten vallen. Wel wordt voorgesteld om het lage tarief op nul te zetten en het hoge tarief op het huidige niveau te handhaven. Daarnaast worden de voorwaarden gesteld dat voor grond de interventiewaarde gelijkgesteld dient te worden aan de hergebruiknorm en dient voor de minerale afvalstoffen het huidige recyclingvolume tenminste gehandhaafd te blijven. Hiermee wordt volgens de sector verdere innovatie bevorderd zoals onder meer verwerkingstechnieken voor asbest middels denaturalisatie.

Afslanking overheid ligt voor op schema

De afslanking van de rijksoverheid gaat sneller dan verwacht. Het kabinet-Balkenende 4 gaf in 2007 opdracht tot het schrappen van 12.800 voltijdbanen op ministeries en bijbehorende zelfstandige bestuursorganen per ultimo 2011. Uit een meting tot en met 2010 blijkt dat met nog een vol jaar te gaan de teller al op 11.485 staat.

De vermindering van het aantal arbeidsplaatsen maakt deel uit van het Programma Vernieuwing Rijksdienst. Dat moet leiden tot een overheid die kwalitatief beter werk levert met minder ambtenaren. De bezuiniging moest 630 mln euro opleveren voor de schatkist.

Extra banen scheppen

Het aantal voltijdbanen bij rijksoverheid en zelfstandige bestuursorganen (zbo's) kwam eind vorig jaar uit op 143.871. Hierin zijn niet meegenomen de werknemers bij defensie, politie, het openbaar ministerie en de rechterlijke macht. Ook de hoge colleges van Staat zoals Eerste en Tweede Kamer, Algemene Rekenkamer en Raad

van State vielen buiten de saneringsopdracht. Bij de nulmeting eind 2006 stond de teller op 149.138 voltijdbanen. De daling is dus blijven steken op een krappe 6.000. De reden is dat het de ministeries tegelijkertijd was toegestaan circa 6.000 extra banen te scheppen. Tot die intensivering was al besloten door voorgaande kabinetten. Het werknemersbestand bij politie en justitie, dat niet meetelt in de sanering, is met ruim 3900 banen gegroeid sinds de nulmeting. Bij defensie zijn de afgelopen vijf jaar juist 500 arbeidsplaatsen verdwenen, zo toont de rapportage.

Bespaard op beleid en toezicht

Zorgwekkend is dat naar verhouding minder is geschrapt in overhead zoals staffuncties en management. De bedoeling was nu juist dat in deze categorieën het meest zou worden gesneden. In plaats daarvan hebben relatief veel beleidsmedewerkers en toezichthouders hun baan zien verdwijnen.

Extra verplegers

Ook het huidige kabinet-Rutte zet fors

het mes in de ambtenarij, maar wil geen uitspraken doen over het aantal ambtenaren dat deze regeerperiode van de loonlijst moet. Het kabinet wil 6.000 militairen en ondersteunend personeel gedwongen ontslaan, maar niet tornen aan de hoeveelheid blauw op straat. Tegelijkertijd spant het kabinet zich in om 12.000 extra verplegers aan het bed te krijgen, een sterke wens van gedoogpartner PVV, maar zorgminister Schippers heeft al gezegd dat het 'moeilijk' zal worden dat aantal te realiseren. Het kabinet wil 18 mrd euro bezuinigen om de overheidsfinanciën weer gezond te maken. Een fors deel daarvan, circa een derde, wordt ingevuld door de overheid kleiner te maken. Ministeries en zelfstandige bestuursorganisaties ontvangen de komende jaren minder budget voor personeel en materieel. Minister Donner wil twee jaar de lonen bevriezen van ambtenaren, politieagenten, verplegers en andere werknemers in de collectieve sector. Provincies, gemeenten en de publieke omroep krijgen minder geld. ■

MFL - Machinenfabrik Liezen

MFL - Mobiel breken

Mobiele roterende breker voor het breken van o.a. natuursteen, (beton)puin, asfalt en grind.

MFL - Mobiel zeven

Mobiele zeven voor het zeven van o.a. natuursteen, (beton)puin, asfalt en grind.

MFL - Stationair breken

Stationaire installatie voor het breken (en zeven) van o.a. natuursteen, (beton)puin, asfalt en grind.

Jager Ophof sterk op gebied van breken, zeven, shredderen, wassen, transporteren, windziften, mobiele- en vaste betoncentrales, immobiliseren, slijtdelen en sensortechniek.

Contact: +31 (0) 341- 42 45 33 | www.jager-ophof.nl | info@jager-ophof.nl

Grondstoffenrotonde biedt kansen

Voor steeds meer grondstoffen is er sprake van een dreigende schaarste. Slechts voor een beperkt deel is dat een gevolg van uitputting. Voor zeldzame aardmetalen gaat dit vooralsnog niet op. Daarvan is niet zo zeer de schaarste het probleem als wel de beschikbaarheid. Om problemen te voorkomen is het idee opgeworpen van Nederland een grondstoffenrotonde te maken. Ook op het milieu zal dat een positief effect hebben en het is goed voor de economie.

Het idee is afkomstig van Tweede Kamerlid Stientje van Veldhoven (D66). Zij ziet Nederland als een ideaal knooppunt in Europa om hoogwaardig afval in te zamelen en om te zetten in nieuwe, herbruikbare grondstoffen. Dat hergebruik zal deels in eigen land zijn, maar deze secundaire grondstoffen zijn vanzelfsprekend ook te exporteren. Daarbij moet wel worden gerealiseerd dat gerecyclede grondstoffen altijd blijven concurreren met ruwe grondstoffen. Niet alleen onze infrastructuur, met mainports als Rotterdam en Amsterdam is hierbij van belang. Ons land beschikt ook over de nodige expertise op het gebied van recycling. Europa mag zich dan opmaken voor een 'recycling society', Nederland is dat al jaren.

"Er zijn genoeg ontwikkelingen om ervoor te zorgen dat het niet bij een idee blijft. Zo komt de Europese Commissie binnenkort met een belangrijke nota over grondstoffenefficiëntie. Ook is enige haast geboden. De kans dat andere landen soortgelijke plannen ontwikkelen is niet uigesloten," aldus Van Veldhoven. Daarmee doet zij een duidelijk appèl op de afvalsector alvast vaart te maken om via de juiste baan de rotonde op te rijden.

Kansen benutten

"Een aantal afvalstromen worden al van oudsher hergebruikt. Oud-ijzer is daar een schoolvoorbeeld van. Er zijn ook diverse voorbeelden te noemen waarbij met hulp

van wet- en regelgeving allerlei initiatieven van de grond zijn gekomen, zoals het recyclen van glas en kunststofverpakingsmaterialen. De markt speelt daar vervolgens op in door het creëren van verwerkingscapaciteit. Daarnaast zijn er ook diverse, rechtstreeks door de markt geïnitieerde voorbeelden te noemen, waaronder die van recyclinggranulaten. Als steun in de rug kan daar de overheid vervolgens met aanvullende wet- en regelgeving op inspelen. Zo heeft zich in de loop der jaren een schone en milieuvriendelijke recyclingindustrie kunnen ontwikkelen," aldus senior beleidsmedewerker bij het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, drs. Roel Bekhof. Daarbij verstrengelde economie en ecologie zich meer en meer met elkaar, want juist in een relatief klein land als het onze zijn de effecten van een wegwerpmaatschappij het meest tastbare.

"Ondertussen is er echter wel wat veranderd. Konden we toentertijd als nationale overheid nog wat betekenen voor het bedrijfsleven, inmiddels heeft Brussel het nu voor het zeggen. Daar kun je dramatisch over doen, maar het biedt ook de nodige kansen. Zeker voor de recyclingindustrie," meent Bekhof.

Verminderde onderlinge concurrentie

Neem bijvoorbeeld Engeland. Dankzij Europese wet- en regelgeving is het storten van afval aan banden gelegd. Op het gebied van recycling zijn ze aan de overzijde van de Noordzee echter nog niet zo ver als hier en zij hebben ook nog eens te kampen met tekortschietende verbrandingscapaciteit. Ook Italië kent zo haar eigen afvalproblematiek. Om over de problemen bij de Oost-Europese lidstaten maar te zwijgen. Bekhof: "Het initiatief van de grondstoffenrotonde speelt daar, zeker wat de problematiek in de landen in de directe omgeving, handig op in. Wat de Oost-Europese lidstaten betreft, steken de logistieke kosten wellicht een spaak in het wiel. Met afval te importeren en hier te verwerken geef je de economie een impuls. Door de overcapaciteit van de afvalverbrandingsinstallaties ondervinden de recyclingbedrijven nu nog felle concurrentie. Maar door meer afval binnen de landsgrenzen te brengen, zal de concurrentie tussen de afvalverbranders en de

"Er zijn genoeg ontwikkelingen om ervoor te zorgen dat het niet bij een idee blijft," meent Van Veldhoven.

recyclingbedrijven reduceren. Wie had dat enkele decennia geleden kunnen bedenken? Zelfs provinciegrenzen vormden toentertijd haast onneembare barrières." Overigens ziet Bekhof de grondstoffenrotonde niet als enige oplossing. "Blijf je inspanssen om zoveel mogelijk aparte afvalstromen te creëren. De Europese Raw Materials Initiative biedt hiervoor ook de nodige handreikingen. En wees ervan overtuigd dat de markt, al dan niet gestimuleerd door de overheid, altijd zal volgen."

Ander geluid

Het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie mag zich dan positief uitlaten wat betreft de betekenis van de grondstoffenrotonde voor de Nederlandse economie, bij het ministerie van Infra en Milieu zijn ze aanmerkelijk terughoudender. Sterker nog: vooralsnog mag er met externen niet over dit item van gedachten worden gewisseld. Willen zij daar niet vooruitlopen op de Afvalnotitie die staatssecretaris Joop Atsma de Tweede Kamer nog voor Prinsjesdag heeft toegezegd? Of speelt in deze het van oudsher meer gefocust zijn op milieu en volksgezondheid een rol? ■

Thermisch reinigen TAG blijft de norm

Sinds juli 2007 is op grond van de Europese Verordening voor het Overbrengen van Afvalproducten oud asfalt en of ongebroken asfalt dat minder dan 50 ppm Benzo(a)pyreen (BaP) bevat als een zogenaamde 'groene lijst' stof aan te merken. Formeel zet dat de deur voor export naar lidstaten, die teerhoudend asfalt nog niet in de ban hebben gedaan, wagenwijd open. Een doorn in het oog van zowel private partijen, die vele miljoenen hebben geïnvesteerd in nieuwe reinigingstechnieken en overheden. Een gezamenlijke verklaring van de huidige thermische reinigers d.d. 15 februari 2010 moet de rust aan het front terugbrengen. Maar nog altijd vindt er export van teerhoudendasfaltgranulaat (TAG) vanuit ons land plaats. De redactie vroeg drs. Leo van Ruiten, voorzitter van het Overleg Teerhoudend Asfalt, om tekst en uitleg.

Sinds 2001 geldt in ons land een verbod op het hergebruik van teerhoudend asfalt. In lijn met het LAP geldt thermisch reinigen als minimumstandaard. In bestekken wordt deze verwerkingsmethodiek in toenemende mate concreet genoemd en ook de toevoeging dat dit bij een erkend bedrijf dient te gebeuren, ontbreekt niet. En toch zien wij dat zelfs enkele erkende bedrijven TAG exporteren naar landen als Estland, Letland, Griekenland, Spanje en Engeland, dan wel dit hebben gedaan. Strikt formeel gezien is er niets mis met hun handelwijze. Wat drijft hen daartoe? Een stap terug in de geschiedenis is nodig om dat te kunnen begrijpen.

Historische terugblik

In de jaren negentig worden wij ons steeds bewuster van de gevaren van teer, zowel voor de volksgezondheid als voor het milieu. Overheden en bedrijfsleven komen vervolgens overeen dit in de wegenbouw op grote schaal toegepaste bindmiddel in de ban te doen. Maar daarmee heb je teer nog niet uit de keten. Een uit die tijd daterende studie wijst uit dat het naar schatting om zo'n 50 miljoen ton teerhoudend asfalt gaat. Jaarlijks komt bij het onderhoud van wegen meer dan één miljoen ton hiervan vrij. Storten is geen optie,

maar een adequate verwerkingstechniek ontbrak evenwel. Partijen komen overeen deze te ontwikkelen en in afwachting daarvan het vrijkomende teerhoudend oude asfalt tijdelijk op te slaan. Dat leidde tot een voorraad van circa vijf miljoen ton. Inmiddels zijn er in ons land drie verwerkingsinstallaties operationeel met een gezamenlijke verwerkingscapaciteit van circa twee miljoen ton per jaar. Enkele van deze installaties reinigen TAG in combinatie met verontreinigde grond. Dit komt niet alleen het reinigingsproces ten goede, het bespaart ook energie. Inmiddels kan er dan ook met recht gesproken worden over een volwassen bedrijfstak. Een bedrijfstak waarin ook nog eens vergevorderde plannen circuleren voor de bouw van twee nieuwe installaties. Desondanks zal met het wegwerken van de voorraad dan ook nog vele jaren zijn gemoeid. Enkele thermische reinigers voelden zich door de veranderde concurrentiesituatie als gevolg van de gewijzigde EVOA en de druk van de overheid om voorraden af te bouwen, genoodzaakt ook zelf te exporteren. Hun voorkeur ging daar echter niet naar uit.

Convenant

Die investeringen lijken weggegooid geld als sinds juli 2007 de deur voor export

naar lidstaten, die teerhoudend asfalt nog niet in de ban hebben gedaan, open staat. Mede gezien de zeer lage tarieven voor transport over zee bleek het mogelijk om TAG tegen lagere kosten dan de circa 30 euro die het thermisch reinigen van een ton TAG kost binnen de EU af te zetten. Niet alleen de toekomst van thermisch reinigen staat hiermee op het spel. Om het tij te keren dringt de sector aan om TAG als gevaarlijk afval te definiëren in combinatie met een volledig exportverbod. Succes blijft evenwel uit.

Voor programma's als 'duurzaam inkopen' heeft de dreigende teloorgang van reinigingscapaciteit eveneens gevolgen. Bovendien maakt het wegbeheerders haast onmogelijk zich te houden aan de Code Milieu Verantwoord Wegbeheer. Dit alles leidt tot de nodige onrust en ook tot de nodige vragen in de Tweede Kamer. Een op 15 februari 2010 gesloten convenant moet de rust doen weerkeren. Daarin verklaren de drie thermische reinigers (ATM Moerdijk, Theo Pouw en Van Benthum Recycling Centrale) in ons land dat zij het vanaf 1 januari 2010 aangeboden TAG afkomstig van projecten van overheden thermisch zullen reinigen. In ruil daarvoor verwachten zij wel een duidelijke inspan-

ningsverplichting van de deelnemers aan het monitoringoverleg TAG (Rijkswaterstaat, IPO, VNG het DUIV) om meer provincies, waterschappen en gemeenten de Code Milieu Verantwoord Wegbeheer te laten ondertekenen.

Export tijdelijke oplossing

De ongelukkige EVOA definitie van Teerhoudend asfalt zegt alleen dat het als groene lijststof onder voorwaarden geëxporteerd kan worden. Niet dat het in het buitenland toegepast mag worden. In andere landen wordt TAG gestort, onder voorwaarden toegepast of wordt beleid ontwikkeld om teer definitief te verwijderen. Als het nieuwe vrijkomende TAG in Nederland geëxporteerd wordt, luidt dit naar alle waarschijnlijkheid het einde in van de Nederlandse thermische verwerkingsinstallaties. Deze sector heeft de afgelopen 10 jaar vele tientallen miljoenen geïnvesteerd en heeft zijn bestaansrecht bewezen. Los van de kapitaalsvernietiging schuilt hier voor Nederland nog een groot gevaar in.

Het gebruik van TAG blijft in Nederland namelijk verboden en storten is erg duur. Indirect maakt ons dit afhankelijk van de bereidheid van andere landen om

importen toe te staan. Alleen zolang er grote wegenbouwkundige projecten in de buurt van diepe vaarwegen zijn, zal die bereidheid er zijn. Op termijn kan export daarom veel duurder worden dan de ca 30 euro per ton die ontdoeners nu moeten betalen. Te meer als tarieven van zeetransport weer op het normale niveau komen te liggen. Daarnaast blijft het op zijn zachtst gezegd bevreemdend dat de Nederlandse overheden, die de grootste aanbieder van TAG zijn, op grote schaal een afvalstof exporteren die ze in het eigen land niet mogen en willen toepassen.

Een alternatief zou zijn dat het ministerie van Infra en Milieu een modus etaleert die dit gevaar wegneemt. Daar dit ministerie in het verleden blijf gaf de export van TAG altijd met leden ogen aan te zien, ligt hier een kans om de daad bij her woord te voegen. Ook de overheden die TAG aanbieden kunnen zowel via Duurzaam Inkopen, het expliciet opnemen van thermische reinigen in bestekken en het ondertekenen van de code milieu verantwoord wegbeheer voorkomen dat wij afhankelijk worden van (buitenlandse) afvalmakelaars. ■

Rijk zet Social Return in bij aanbesteding

De Rijksoverheid neemt per 1 juli dit jaar bij inkopen en aanbestedingen 'social return' op als contractvoorwaarde. Dit houdt in dat in contracten komt te staan dat bij de uitvoering van de opdracht ook mensen moeten worden ingezet met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Dat meldt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Uitstroom

De contractsclausule geldt voor aanbestedingen boven de 250 duizend euro. Social return heeft als doel om de uitstroom naar werk te bevorderen voor mensen die zonder re-integratieondersteuning niet aan het werk komen.

Bouwkundige werken

Het rijk wil met op deze manier extra werk(ervarings)plekken creëren. Het gaat daarbij om opdrachten die worden gegeven voor bijvoorbeeld catering, schoonmaak en bouwkundige werken. Over twee jaar wordt de maatregel geëvalueerd.

Hovenring Eindhoven: een futuristische ongelijkvloerse kruising

In opdracht van de gemeente Eindhoven is een combinatie van BAM Wegen Regio Zuid-oost/BAM Civiel Regio Zuidoost en Victor Buijck op 20 maart jl. gestart met de reconstructie van de Hovenring, een belangrijk knooppunt in de hoofdinfrastructuur van de Westcorridor tussen Eindhoven en Veldhoven.

“Ook bij dit project streven we naar een sluitende balans. Met de vrijkomende grond en de gebroken verhardingsmaterialen proberen we zoveel mogelijk werk met werk te maken,” geeft Anthony van Helvoirt, uitvoerder/werkvoorbereider bij BAM Wegen Regio Zuidoost aan.

Om de doorstroming te optimaliseren zal de bestaande rotonde plaatsmaken voor een verdiept kruispunt met verkeersregelinstallatie. Daarboven komt met het oog op de verkeersveiligheid een fietsrotonde, waar ook voetgangers gebruik van kunnen maken. Het ontwerp van deze ongelijkvloerse kruising is gemaakt door ipv Delft. “De stalen fietsrotonde, komt middels 24 tuien aan een 70 meter hoge centrale pyloon te hangen. Helling-

banen voeren de fietsers en voetgangers geleidelijk omhoog naar de rotonde. De voor het opwerpen van de terpen benodigde grond is grotendeels afkomstig uit de put die gegraven wordt voor de verdiepte aanleg van het kruispunt. Mochten er daadwerkelijke tekorten zijn dan zal er vanuit diverse projecten in de onmiddellijke omgeving suppletie plaatsvinden, vooropgesteld dat deze voldoet aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit,” licht Van Helvoirt toe.

Vier aanbruggen moeten voor een vloeiende overgang van de hellingbaan naar de fietsrotonde zorgdragen. Een van de voordelen van deze constructie is dat er voor alle weggebruikers een goed overzicht ontstaat.

Door bij duisternis alleen de pyloon en de lamellenring tussen het cirkelvormige dek en de ballastring te verlichten, vormt de overbrugging een markante toevoeging aan ‘Eindhoven lichtstad’.

Recyclingmaterialen

“Bij de reconstructiewerkzaamheden komt niet alleen het nodige asfalt vrij. Daarnaast is er ook een vrij groot aanbod van betonpuin onder andere afkomstig van enkele gesloopte kunstwerken in de directe omgeving. Met het oog op een zinnvolle herbestemming is in overleg met de

opdrachtgever overeengekomen om de in het bestek opgenomen hoeveelheid van ca 20.000 ton hydraulisch menggranulaat te vervangen door betongranulaat. Bijkomend voordeel is dat dit materiaal veelal een grotere stijfheid ontwikkelt dan menggranulaat en dus duurzamer zal blijken te zijn,” aldus Van Helvoirt.

Inmiddels is het voorschrijven van recyclinggranulaat in RAW-bestekken min of meer de standaard in de wegenbouw. “Een positieve ontwikkeling! De te verlenen garantie op de asfalttoplaag wordt in de praktijk steeds meer opgerekt. Wil je daarin mee gaan, dan doe je er verstandig aan om de benodigde stijfheid van de fundatie als het ware over te dimensioneren,” voegt Van Helvoirt daaraan toe.

Uitdaging

Hoewel oorspronkelijk met de opdrachtgever een bouwtijd van één jaar en drie maanden was overeengekomen, zet de gelegheidscombinatie alles op alles om een versnelling hierin aan te brengen. “Het streven is er nu opgericht om het onderliggende kruispunt voor de weggebruiker al eind december 2011 open te stellen en de rotonde voor de fietsers medio maart 2012. Daarin ligt voor alle partijen een behoorlijke uitdaging besloten,” merkt de uitvoerder/werkvoorbereider tot besluit nog op. ■

Anthony van Helvoirt

Meer aandacht voor blootstelling aan gevaarlijke stoffen

Het op 1 september 2010 gestarte inspectieproject 'Arbeidsrisico's in de afvalrecycling' is afgerond. Zo'n 80 bedrijven, aangewezen op basis van een risicogerichte en selectieve steekproef, zijn uiteindelijk bij het project betrokken geraakt. "Bij deze bedrijven zijn in totaal 199 overtredingen geconstateerd. Bijna driekwart van de geconstateerde overtredingen betrof blootstelling aan gevaarlijke stoffen, maar ook op het gebied van veiligheid lieten diverse bedrijven steken vallen," haalt Stephan Segboer, landelijk projectleider Arbeidsinspectie, directie Arbo afdeling strategie uit de conclusies.

Bij 66% van de bedrijven zijn één of meerdere overtredingen aangetroffen. Segboer: "Standaard is dat wij bij een geconstateerde overtreding onze bevindingen zowel mondeling als schriftelijk terugkoppelen aan de werkgever. Een inspecteur controleert na een bepaalde tijd of de gewenste maatregelen ook daadwerkelijk zijn genomen. Blijkt bij dat tweede bezoek het bedrijf niet de maatregelen heeft genomen dan volgt een bestuurlijke boete."

Elvera Breedland, specialist arbeidshygiëne en chemische veiligheid, geeft desgevraagd aan dat het merendeel van de geconstateerde overtredingen blootstelling aan gevaarlijke stoffen betrof. "Met name de blootstelling aan fijnstof sprong er met 59% binnen deze categorie uit. 32% kwam op het conto van blootstelling aan dieselmotoren emissie (DME) als gevolg van eigen activiteiten en 9% had betrekking op het gebruik van adembescherming."

15% van de geconstateerde overtredingen had te maken met het niet voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. Veelal betrof dat onvoldoende afscherming van bewegende machineonderdelen, dan wel het nalaten adequate maatregelen te treffen ter voorkoming van valgevaar bij het werken op hoogte.

Kwartsstof

"Wie zich realiseert dat 59% van de geconstateerde fijnstof gerelateerde over-

tredingen in wezen kwartsstof betreft, weet dat wij hier met een ernstige tekortkoming van doen hebben. Blootstelling gedurende 40 jaar aan al 0,1 mg/m³ respirabele kristallijne silica verhoogt de kans op een stoflong met 40%. Bovendien is hier sprake van een onomkeerbaar proces, afwijkingen in de longen kunnen nog verslechteren gedurende twee tot vijf jaar nadat met werken (blootstelling aan kwartsstof) is gestopt. Mensen met een stoflong hebben een verhoogde kans op longkanker." geeft Breedland aan. Zij zou dan ook graag een kanteling zien, waaruit blijkt dat met name sluipende risico's serieuzer worden genomen. Zo lang dat nog onvoldoende gebeurt, zal de Arbeidsinspectie blijven hameren op het treffen van adequate bronmaatregelen. En die zijn er. Met vernevelingstechnieken zijn al opmerkelijke resultaten te boeken. Segboer: "Nog beter is natuurlijk de werknemers af te schermen, bijvoorbeeld door hen vanuit een cabine met een overdrukfilterinstallatie en klimaatregeling te laten werken."

DME

De sectorbrede arbo-catalogus Afval bevat de nodige aanknopingspunten hoe medewerkers te vrijwaren van blootstelling aan dieselmotoren emissie (DME). Des te opmerkelijker is het dat bij ruim één op de drie geconstateerde overtredingen op het gebied van blootstelling aan gevaarlijke stoffen DME, veroorzaakt door eigen werkzaamheden, in het geding was.

Segboer: "Een nuancering is hier op zijn plaats. De Arbeidsinspectie is namelijk nog steeds in gesprek met de sector wat betreft dit onderdeel in de arbo-catalogus. Overeenstemming is er op dit onderdeel bij mijn weten nog niet. Opmerkelijk is overigens wel dat van de niet georganiseerde bedrijven slechts 20% van de contactpersonen van bedrijven aangaf bekend te zijn met de arbo-catalogus, 22% zegt deels hiermee bekend te zijn en 58% in zijn ge-

heel niet. Bij de georganiseerde bedrijven bleken alle contactpersonen geïnformeerd te zijn. Kennis is vanzelfsprekend een positief punt, maar er moet ook wat mee worden gedaan! En naar onze mening niet alleen in omsloten ruimtes. Blootstelling is blootstelling. Veel bedrijven hebben inmiddels daarvoor in aanmerking komend materieel uitgerust met een roetfilter. Diverse bedrijven gaan nog een stap verder en weren zelfs vrachtwagens van hun terrein als deze geen roetfilter hebben. Ook blijvende aandacht voor bewustzijnsvorming is een issue."

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid liet een klein deel van de bezochte bedrijven eveneens één of meer steken vallen. Hoofdzakelijk hadden de geconstateerde overtredingen te maken met onvoldoende afscherming van machines met bewegende delen. Daarnaast was er ook niet altijd voldoende aandacht voor het afwentelen van de risico's van valgevaar, met name bij het werken op hoogte.

Hoe verder?

"De uitkomsten moeten de sector aanleiding geven om nog meer tijd en energie te steken in de implementatie van de arbo-catalogus. Daarnaast willen wij nog voor het einde van dit jaar met de diverse branche-organisaties een rondetafelconferentie beleggen, waarin wij met name de voorlichtende taak van de branche-organisaties willen benadrukken. Wat de bedrijven betreft, die één of meer steken hebben laten vallen, voor hen staat het stoplicht op rood. Die zullen onze handhavers, zo lang verbetering uitblijft, blijven volgen.

En 'last but not least' zullen vanaf volgend jaar ook de mobiele brekers inspectie aandacht mogen verwachten," geeft de projectleider tot besluit nog mee. ■

Commotie rond begeleidingsbrief

De AMvB Melden heeft onder meer tot doel grip te kunnen houden op afvalstromen. Een omvangrijke afvalstoffenregistratie maakt daarbij inzichtelijk wie zich van afval ontdoet, wie dit vervolgens transporteert, bewerkt of verwerkt, dan wel dit weer op de markt brengt. Elk transport dient vergezeld te gaan van een zogenaamde begeleidingsbrief, die essentiële informatie over de partij bevat. Onjuist of niet volledig ingevulde begeleidingsbrieven zijn inmiddels inzet van een geschil tussen de handhavers in de provincie Gelderland en een afvalinrichting geworden. Maar naar verluid speelt het probleem ook in andere delen van het land.

Recent constateerden handhavers bij controle van de begeleidingsbrieven aan de weegbrug bij één van de leden van BRBS Recycling dat deze nogal wat onvolkomenheden bevatten. Nu eens was het VIHB-nummer niet ingevuld, een andere keer bevatte het onjuiste informatie en soms kon de chauffeur helemaal geen begeleidingsbrief overleggen. Omgekeerd kwam het ook voor dat voor dezelfde vracht twee begeleidingsbrieven werden overhandigd. Naar de letter van de wet maakt de transporteur zich schuldig aan een strafbaar feit. Maar de omissies kunnen ook gevolgen hebben voor de afvalinrichting! Zowel het acceptatiereglement als de vergunning bevatten bepalingen dat de acceptant de begeleidingsbrieven dient te controleren en bij kennelijke onjuistheden de vracht zelfs moet weigeren.

Maar een te formele opstelling leidt al snel tot irritaties. Bovendien blijkt uit de reacties van transporteurs dat landelijk niet alle provinciale handhavers even zwaar tillen aan deze onvolkomenheden. Dat vergroot nog eens het onbegrip. De leden van BRBS Recycling willen niet als verlengstuk van de sterke arm worden gezien, die overigens zelf afvaltransporten niet of nauwelijks controleert. Weigeren lijkt sowieso geen optie. De markt is er bovendien niet naar om transporteurs tegen je in het harnas te jagen. Dan maar assistentie verlenen bij het in orde maken van de vereiste documenten. Maar als een transporteur niet in het bezit is van een VIHB-nummer wat dan? Veelal zijn dat

juist de kleinere bedrijven, die het toch al moeilijk hebben. Soms blijkt zelfs dat zij niet eens op de hoogte zijn van het feit dat vervoerders van afvalstoffen verplicht zijn zich te laten registreren op een landelijke lijst en dat zij in het bezit moeten zijn van het vakdiploma VIHB.

Aangetrokken

Wim van Erp, hoofd KAM van VAR, meldt dat de bovenstaand omschreven handelswijze het Gelderse bedrijf inmiddels een waarschuwing heeft opgeleverd. Inspecteur Hans Pijnenburg van Team Toezicht & Handhaving Milieu 1 van de provincie Gelderland. "Mede naar aanleiding van het per 1 januari 2011 gewijzigde Besluit Melden zijn de teugels wat strakker aange trokken. Vandaar dat wij het gesignaleerde ook niet onweersproken konden laten. Dat vrachten vanwege administratieve onvolkomenheden worden geweigerd, zal in de praktijk zelden voorkomen. Het gezegde 'de ene traag, de ander graag' is ook ons niet onbekend. Juist nu afvalverbranders en afvalverwerkers om het hardst strijden voor iedere ton afval zal dit niet snel gebeuren. Het signaal dat provincies niet op één lijn zouden zitten, verontrust mij. Dat kan en mag natuurlijk niet. Vandaar dat ik dit signaal heb doorgespeeld aan een collega, die relaties onderhoudt met het Landelijk Overleg Administratief Toezicht."

Opvoedende taak

Die collega blijkt Joop Braakman te zijn. Desgevraagd erkent hij dat het met aan

zekerheid grenzende waarschijnlijkheid om een landelijk probleem gaat. "In mijn werk kom ik soortgelijke situaties eveneens tegen. Daar moet je je als bedrijf niet bij neerleggen. Het Besluit Melden is mede in het leven geroepen om het kaf van het koren te scheiden en onvolledig of niet juist ingevulde begeleidingsbrieven laten het systeem in feite mank gaan. Met name van de grotere afvalverwerkende bedrijven mag je verwachten dat zij hun klanten duidelijk weten te maken aan welke spelregels zij zich te houden hebben. Zo ken ik bedrijven die al hun klanten een brief hebben gestuurd waarin een en ander nog eens duidelijk is verwoord. Andere bieden op hun beurt assistentie bij de invulling van de begeleidingsbrief, maar hangen daar wel een prijskaartje aan. Agendering van de problematiek voor een bijeenkomst in IPO-verband moet overigens nog plaatsvinden." Wim van Erp van VAR reageert desgevraagd: "Uiteraard hebben wij ook onze klanten op diverse manieren geïnformeerd, maar met een proactieve opstelling vanuit de bedrijven alleen is het probleem niet uit de wereld".

Branche-organisaties

Ook de branche-organisaties hebben in deze een taak. BRBS Recycling doet dit onder meer middels voorlichting tijdens de zogenaamde jaarlijkse Praktijkdagen. Daarnaast heeft BRBS Recycling inmiddels TLN verzocht om ook hun leden te informeren aan welke verplichtingen zij moeten voldoen als het gaat om het transporteren

van afval. Directeur Max de Vries van BRBS Recycling: "De weg die de handhavende instanties suggereren kan natuurlijk alleen aanvullend werken. Als een vehikel van de overheid niet blijkt te functioneren, moet je deze of repareren of intrekken. In casu is het aan het ministerie van Infra en Milieu hier duidelijkheid in te creëren."

Aandacht

Tegen de verwachting in blijken de signalen uit de markt beleidsmedewerker Herman Hofman van het ministerie van

Infra en Milieu nog niet te hebben bereikt. "De ontvangende partij heeft er vanzelfsprekend wel alle belang bij dat de begeleidingsbrief goed en volledig is ingevuld. Hij heeft deze data immers nodig voor zijn ontvangstmelding aan het LMA. Wellicht dat in hun Nieuwsbrief aandacht voor deze kwestie kan worden gevraagd. Daarnaast is dit een onderwerp bij uitstek om in het periodiek overleg tussen het LMA en de provinciale handhavers aan de orde te stellen. Overigens kan ik mij voorstellen dat ontdoeners niet altijd de consequen-

ties overzien van het niet volledig invullen van de begeleidingsbrief, die zij aan de transporteur moeten meegeven. Het feit dat er onderweg niet of nauwelijks wordt gecontroleerd doet hier vanzelfsprekend ook geen goed aan. Het achteraf invullen van ontbrekende gegevens is een optie, maar doet wellicht afbreuk aan de betrouwbaarheid van het systeem," merkt Hofman naar aanleiding van het gesignaleerde tot besluit nog op. ■

Subsidie bedrijfsauto's op groen gas

Vanaf 1 juli kunnen ondernemers 3000 euro subsidie krijgen voor aanschaf van een auto op groen gas. Opgewerkt biogas wordt via het aardgasnetwerk naar de pomp gebracht.

De provincie Friesland heeft onlangs meer details van de regeling naar buiten gebracht. De subsidieregeling Rijden op Groengas is een initiatief van het Rijk en wordt uitgevoerd door Agentschap NL.

Voorwaarden

Ieder bedrijf (of pool van diverse bedrijven) kan een aanvraag indienen. Een aanvraag/project bestaat uit minimaal drie nieuwe voertuigen, af fabriek/importeur. Het maximale gewicht van een voertuig is 3500 kilogram. Maximale subsidie per project is 100.000 euro (per project maximaal 33 auto's). Inbouw van CNG installaties op nieuwe voertuigen is toegestaan, mits de garantie behouden blijft. In totaal

is er 2,6 miljoen euro beschikbaar. De regeling sluit op 31 december. Rijden op groen gas kan nu al! In Nederland is groen gas inmiddels verkrijgbaar bij zestig tankstations. Vanaf 13.000 km per jaar is het de goedkoopste manier van autorijden.

Meer informatie

Op www.fryslan.nl/rijdenopgroengas is meer informatie over de subsidieregeling te vinden. ■

SCM Adviesgroep

www.scm-adviesgroep.nl

postbus 434, 6040 AK Roermond

telefoon: 0475 – 420191

telefax: 0475 – 311558

e-mail: info@scm-adviesgroep.nl

Voor uw:

- * vergunningen
- * milieuonderzoeken
- * bestemmingsplanprocedures
- * milieu-, arbo- en recyclingadviezen
- * acceptatiereglementen en leveringsvoorwaarden
- * draaiboeken en zorgsystemen (VCA/BRL/ISO)
- * vakopleidingen

Terreinverharding van 100% gerecycled beton

De hoofdlocatie van de Baetsen Groep in Veldhoven is met 2,6 hectare uitgebreid. Bijna 40% van de uitbreiding, oftewel één hectare, is door aannemingsbedrijf P.E. Roos B.V. uit Bladel voorzien van een terreinverharding. In plaats van primaire bouwgrondstoffen gebruikte de aannemer voor de productie van de benodigde betonmortel 100% gerecycled betongranulaat.

In een mobiele centrale op locatie is de benodigde hoeveelheid van 2.500 m³ betonmortel vervaardigd. Daar de toegepaste secundaire grondstoffen door Baetsen zelf zijn geproduceerd bleef het transport tot het absolute minimum beperkt. Met deze werkwijze onderstreept dit recyclingbedrijf nog eens haar visie om

afvalstoffen zoveel mogelijk een tweede leven te geven.

Uitzonderlijk

Volgens projectleider Sven de Jong van aannemingsbedrijf P.E. Roos B.V. vereiste het uitsluitend toepassen van secundaire grondstoffen geen aanpassing van het productieproces. "Als wij een vergelijk maken met de productie van betonmortel van primaire grondstoffen dan zijn er in feite geen noemenswaardige verschillen aan het licht gekomen," aldus De Jong.

Zijn stem verraadt een lichte aarzeling. Bij confrontatie hiermee geeft hij aan dat als hij dan toch een minimaal verschil zou moeten noemen dit de hoeveelheid toe te passen cement betreft. "Dit vergt wellicht iets meer aandacht, maar daar is ook alles mee gezegd."

Ook de mobiele centrale behoefde geen enkele aanpassing. De Jong: "Normaliter is het inzetten van een mobiele centrale op locatie lonend als er meer dan vijf à zesduizend kubieke meter betonmortel geproduceerd moet worden. Bijkomend

Ook de slipformpaver heeft geen moeite met het verwerken van recyclingbeton.

Duim techniek

- Stofbestrijding
- Bandwegers
- Recycling
- 24h-Service

Duim techniek heeft ruime ervaring in het monteren en onderhouden van bandweeg-systemen in diverse soorten recyclinginstallaties.

Onze kennis en ervaring hebben wij gecombineerd in ons eigen merk bandwegers.

Deze bandwegers kunnen voorzien worden van een testgewicht, dat het calibreren met een weegbrug overbodig maakt.

Tevens heeft Duim techniek registratiesoftware ontwikkeld. Deze software maakt het mogelijk om uitgebreide rapporten te maken, zodat voor het management altijd de actuele en historische productie-cijfers inzichtelijk zijn.

Interesse? Neem eens geheel vrijblijvend contact op!

Duim techniek - Standaardruiter 25 - 3905 PT - Veenendaal - 0318-529638 - info@duimtechnik.eu - www.duimtechnik.eu

voordeel van een mobiele centrale is ook de constantheid in het productieproces, hetgeen de kwaliteit van het beton ten goede komt. Bij kleinere hoeveelheden doen wij dit eigenlijk alleen op verzoek van de opdrachtgever. De opdracht van de Baetsen Groep is echter uitzonderlijk. In de praktijk is het tot nu toe niet vaak voorgekomen dat alle benodigde bouwgrondstoffen zich al op locatie bevinden. Het spaart in elk geval veel transport uit. Voor het milieu is dat vanzelfsprekend een goede zaak."

Praktijk

Voor de 25 centimeter dikke terreinverharding was in eerste instantie betonmortel in de klasse C28 /35 geoffreerd. In onderling overleg en met het oog op toekomstig gebruik is dat uiteindelijk C35/45 geworden. De Jong: "Voor verhardingen in de wegenbouw en voor bedrijfsterreinen is dat overigens een gebruikelijke sterkte. Ook bij het aanbrengen van de betonverharding met behulp van onze slipformpaver traden er geen opmerkelijke verschillen op. Normaliter bereikt een betonverharding na een droogtijd van circa 7 tot 14 dagen op 70% van de vereiste sterkte. De variatie zit hem met name in de weersomstandigheden. Vooral de verschillen tussen dag- en nachttemperatuur zijn van invloed. Die zorgen met name voor de spanningsverschillen. Ook in dat opzicht gedroeg de vloer zich niet anders dan een vergelijkbare verharding vervaardigd uit primaire grondstoffen."

Over de resultaten van de tussentijdse drukproeven laat de projectleider zich eveneens vol lof uit.

Voorzorg

Gezien de afmetingen van het terrein is, met het oog op het ontstaan van krimpspanningen gekozen voor het aanbrengen

van krimpvoegen. Hierbij wordt de verharding verdeeld in platen van vijf bij vijf meter. "Dat hebben we gedaan door de vloer tijdig tot een derde van de dikte in te zagen. Op bepaalde plaatsen hebben wij dit wellicht wat te vroeg gedaan. De zaagsnede is dan ook niet overal even strak. Dat is echter een esthetische aan gelegenheid. Voordeel is dat hierdoor de kans op krimpscheuren tot een minimum wordt beperkt. Het is dus maar wat je het zwaarst wil laten wegen," aldus De Jong.

De toekomst

Hoewel de verharding geheel is vervaardigd uit secundaire grondstoffen heeft de projectleider noch bij de productie van de betonmortel, noch in de verwerking daarvan verschillen kunnen ontdekken in vergelijking met het aanbrengen van een traditionele verharding. Ook niet wat betreft sterkteopbouw. De Jong: "Kwalitatief verschilt deze absoluut niet van een verharding vervaardigd uit primaire bouwgrondstoffen. Economisch en milieutechnisch gezien heeft het toepassen van gerecyclede materialen natuurlijk de voorkeur. Inmiddels hebben wij hiermee veel ervaring opgedaan. Zowel in Limburg als in Noord-Brabant hebben wij diverse wegen en fietspaden aangelegd aan de hand van bestekken die het toepassen van een bepaald percentage gerecyclede materiaal voorschrijven. Op basis van al deze projecten durf ik dan ook zonder meer te voorspellen dat het grootschalig toepassen van recyclingbeton de toekomst is."

Bestemming

Op dit gedeelte van het bedrijfsterrein gaat de Baetsen Groep haar recycling activiteiten onderbrengen. Daarvoor zullen onder meer een brekerinstallatie, zeven en windshifters een plaats op dit terrein krijgen.

Het betonpuin was afkomstig van de selectief gesloopte LTS te Valkenswaard.

Hoe de vloer zich in de toekomst zal houden is voor Baetsen eigenlijk geen vraag. "Alle 'ins' en 'outs' van de toegepaste secundaire grondstoffen zijn ons bekend. Het betonpuin is vrijgekomen bij het selectief slopen van de voormalige LTS te Valkenswaard, wij weten ook wie het gebroken heeft en we kennen de specificaties. Kortom: verrassingen zijn met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uit te sluiten. Overigens geeft ons deze ervaring aanleiding om, samen met een aantal betonmortelproducenten, volop met deze ontwikkeling door te gaan. Met het oog op leveringszekerheid hebben wij inmiddels met enkele grote sloopaannemers contracten afgesloten, die ons gezamenlijk 100.000 ton zuiver beton op jaarbasis kunnen garanderen. Ook de 0-4 fractie verwachten wij op niet al te lange termijn hoogwaardig weg te kunnen zetten. Deze fijne fractie lijkt zich bij uitstek te lenen voor de productie van betonklinkers," laat directeur Peter Lamers van de Baetsen Groep desgevraagd weten. ■

Metal Radar voegt real-time staalprijzen toe aan pakket

Naast prijzen van non-ferro metalen en edelmetalen biedt Metal Radar sinds april 2011 ook de real-time staalprijzen aan. Door grote natuurrampen en de groei in China blijft de vraag naar staal stijgen en het aanbod verminderen. Volgens het CBS zijn de prijzen 20% hoger dan een jaar geleden. Nieuwe tendensen die ontstaan naar aanleiding van deze stijging maakt het steeds belangrijker om op de hoogte te zijn van de real-time staalprijzen.

Metal Radar voorziet u dan ook altijd van de meest actuele informatie.

Sinds 2007 is Metal Radar een officiële distributeur van de London Metal Exchange (LME) en de Chicago Mercantile Exchange (Comex). Zij bieden up-to-date informatie uit de metaal- en recyclingindustrie en real-time prijzen van onder andere non-ferro's zoals koper, nikkel, zink, tin, lood en aluminium en edelmetalen zoals goud,

zilver, palladium en platinum. Metal Radar biedt deze en andere real-time informatie aan op de computer (OfficeRadar) en op mobiele telefoons (MobileRadar).

Metal Radar is vertegenwoordigd in Nederland, Duitsland en enkele andere landen in West-Europa. Voor meer informatie kunt u een kijkje nemen op de website www.metalradar.com of stuur een mail naar info@metalradar.com. ■

Werknemers onvoldoende beschermd tegen vervuilde grond

Bedrijven die werken in verontreinigde grond, nemen onvoldoende maatregelen om hun medewerkers te beschermen tegen giftige stoffen en asbest. Dat blijkt uit steekproeven van de Arbeidsinspectie in 2010. Bij 53 van de 61 inspecties waren zaken niet in orde; 22 keer werd het werk stilgelegd, waarvan 11 keer met een boete. Met het oog op deze resultaten houdt de Arbeidsinspectie vanaf 1 april meer controles.

De inspecties zijn gehouden op saneringslocaties waar verontreinigde grond wordt opgeruimd of afgedekt en bij bedrijven die verontreinigde grond en verontreinigd baggerslib reinigen. Bedrijven kennen de richtlijn voor veiligheid bij deze werkzaamheden meestal wel, maar leven die slecht na. Vaak letten ze alleen op de milieuregels en verliezen de veiligheid en gezondheid van medewerkers uit het oog.

Opnieuw

De Arbeidsinspectie controleert binnenkort opnieuw op saneringslocaties en daarnaast bij baggerwerk, het leggen van kabels en leidingen en reconstructies van wegen. Ook daar kunnen werknemers immers stuiten op verontreinigde grond

en asbest. In totaal gaat het om 125 inspecties. Bovendien houdt de Arbeidsinspectie controles bij de opdrachtgever als blijkt dat die vooraf de risico's niet goed heeft onderzocht. Dat was bij een kwart van de proefinspecties het geval.

Aanvullend controleren de inspecteurs bij graafwerk of er goed wordt gestut, zodat werknemers niet bedolven kunnen raken. Bij werk op en bij het water kijken ze of er genoeg is gedaan om te voorkomen dat werknemers verdrinken. ■

Transportpapieren op orde

Als gevolg van een aanpassing van het Besluit melden afvalstoffen mogen sinds 1 mei 2011 uitsluitend de nieuwe begeleidingsbrieven worden gebruikt bij transport van afvalstoffen. Met ingang van deze datum is de overgangstermijn voor het gebruik van de oude begeleidingsbrieven namelijk verlopen. Indien nog oude of verkeerd ingevulde documenten worden gehanteerd, is er naar de letter van de regeling sprake van een overtreding.

De bewaartermijn van begeleidingsbrieven bedraagt vijf jaar. Dus ook langere tijd na inname van deze brieven valt een overtreding nog vast te stellen.

Het Besluit melden afvalstoffen regelt melding en registratie rond afvalstoffen en transport daarvan. Stoffen die geen afval zijn, vallen dus niet onder dit Besluit. Maar afvalstoffen kunnen na bewerking, recycling en/of toepassing hun afvalstatus verliezen. Dat kan betekenen dat deze eerst wel onder het Besluit vallen en later weer niet. Ook in de codering komt dit onderscheid tot uitdrukking. Voor niet-afvalstoffen is codering aan de hand van de GN-code geïndiceerd, terwijl voor afvalstoffen de Eural-code als leidraad fungeert om aan te geven met wat voor stoffen van doen heeft.

Verwarring

Met name bij export bleek verwarring te ontstaan indien producten (niet zijnde een afvalstof) door middel van een Eural-code (dus afvalstoffencode) waren aangeduid. Met de GN-code is deze verwarring te voorkomen.

Om de juiste code toe te kennen is de eerste vraag die gesteld moet worden of de stof een afvalstof is. Voor veel recyclingproducten is dit meteen een ingewikkelde vraag. De exacte voorwaarden, waaronder stoffen wel of niet als afval moet worden beschouwd, is onderwerp van veel discussie en jurisprudentie. Bijzonder is dat voor recyclinggranulaten reeds in 2004 gesprekken zijn gevoerd met Ministerie en provincies op grond waarvan de sector recyclinggranulaat, onder voorwaarden, zoals het voldoen aan de milieu-eisen, als product (geen afval) mag aanmerken. Vanuit nieuwe impulsen op grond van Europese regeling is de afvalstofdiscussie momenteel nieuw leven ingeblazen. Gelukkig is het Ministerie van I en M bereid gebleken tot verkennend overleg met de sector hierover. Dit overleg loopt momenteel nog. Afvalstoffen worden normaal met Eural-code gemeld en op de transportbrieven vermeld. Niet-afvalstoffen dienen bij de afgiftemelding bij het Landelijk Meldpunt

Afvalstoffen (LMA) met de GN-code te worden gemeld; niet met een Eural-code. Het transport van de niet-afvalstoffen hoeft niet met een begeleidingsbrief voor afvalstoffen, maar kan met normale transportdocumenten volgens de Wet goederenvervoer worden gedaan.

Los gestorte (bulk)goederen zijn volgens de Regeling wegvervoer goederen, wat betreft nationaal vervoer, uitgezonderd van het voeren van een vrachtbrief. Het Besluit bodemkwaliteit vereist uiteraard wel informatie op de transportdocumenten. In de praktijk is het hanteren van weegbonnen gebruikelijk.

GN-codelijst

De GN-codes zijn via de website van het LMA te vinden. Voor recyclinggranulaten kan code GN2517 10 80 worden gehanteerd. Het zoeken van een passende code bij een product kan een hele klus zijn, omdat de GN-codelijst zeer omvangrijk is. Volgens de website van het LMA dienen vrachten met oude begeleidingsbrieven te worden geweigerd. Daar is echter niet te lezen wat er dan wel met deze vrachten moet gebeuren; ook dit is een interessante discussie. ■

H.H. van Egmond BV neemt nieuw pand in gebruik

Vijf jaar geleden, in ruim een uur tijd, legde een alom verwoestende brand aannemings- en transportbedrijf H.H. van Egmond BV in de as. Sindsdien was in een tijdelijke behuizing op de locatie in Rijnsburg het kantoor gevestigd. Onlangs is, na een bouwtijd van iets meer dan negen maanden, een nieuw pand in gebruik genomen.

In het nieuwe pand zijn op de begane grond een centrale hal, de receptie, het weegkantoor en enkele werkruimtes te vinden. Op de eerste verdieping is plaats voor een via de werkplaats te bereiken bedrijfskantine. Op deze verdiepingvloer is eveneens via een aparte opgang vanuit de hal te betreden directieruimte ondergebracht en ook bevinden zich een ruime vergaderkamer, een archiefruimte en diverse werkruimtes. De ruime afmetingen van de verschillende vertrekken duiden op groei aspiraties. "Wellicht is het nu nog niet de tijd om uit te spreken dat wij hier duidelijk voor gaan, maar de intentie is er wel degelijk," zegt directeur Jack van Rijn. Vervolgens toont hij de redactie vol trots de werkplaats, toegankelijk via drie metershoge portaalgangen en voorzien van een vloestofdichte vloer en een

afzuiginstallatie voor lasdampen en emissies van motoren. Wat opvalt is de vijf tons kraanbaan over de volle breedte van de werkplaats. "Hier kunnen we probleemloos al het onderhoud aan ons materieel verrichten. Vandaar ook dat zich aan de achterzijde van de werkplaats een magazijn voor de meest gangbare onderdelen bevindt en een afzonderlijke ruimte voor olie en smeermiddelen," aldus Van Rijn.

Activiteiten

Op dit moment werken er bij H.H. van Egmond BV zo'n 22 man in vaste dienst. Het aannemings- en transportbedrijf bestaat inmiddels ruim 50 jaar en voert de meest uiteenlopende werkzaamheden uit. Naast infrastructurele projecten, heeft dit middelgrote regionaal georiënteerde bedrijf zich toegelegd op het uitvoeren van grond-, sloop- en saneringswerkzaamheden, inrichten van de buitenruimte en het aanleggen van (buiten)sportaccommodaties. Die diversiteit is een direct gevolg van het willen bieden van een totaalpakket. Bij dit alles staat een goed klantcontact voorop. Niet voor niets huldigt H.H. van Egmond BV de slogan; 'uw verwachting, ons werk'.

"In het verlengde van onze sloopactiviteiten zijn wij zo'n vijftien jaar geleden eveneens gestart met het breken van puin. Op jaarbasis produceren wij met onze vaste breker toch zeker zo'n 100.000 ton recyclinggranulaat. Die hoeveelheid is overigens niet alleen afkomstig van de sloopactiviteiten van ons eigen bedrijf.

Bij derden plaatsen wij ook de nodige portaalbakjes voor bouw- en sloopafval die wij vervolgens weer innemen en verwerken. In deze afvalstromen bevindt zich ook het nodige bouw- en sloopafval. Nu wij door de ingebruikname van de nieuwe werkplaats ruimte in onze oude bedrijfshal vrij krijgen, willen wij meer gaan doen met deze afvalstroom, laten we deze activiteit alvast maar het opstapje naar onze groei aspiraties noemen," merkt Van Rijn tot besluit nog op. ■

Jack van Rijn

Bouwend Nederland vierkant achter nieuw Bouwbesluit

Het concept van het nieuwe, derde Bouwbesluit waarmee de ministerraad op 29 april jl. heeft ingestemd, kan op de volledige steun van Bouwend Nederland rekenen.

Na forse kritiek op voorgaande concepten leek het er even op dat het nooit tot een nieuw Bouwbesluit zou komen. Reparaties en een tweetal onderzoeken later ligt er nu toch een voorstel van minister Donner (Wonen) bij de Tweede Kamer.

Geen zorgen

Volgens Donner zijn bouwbedrijven stukken beter af met Bouwbesluit nummer 3, officieel Bouwbesluit 2012 genoemd. Hij

voorspelt een afname van de regeldruk van dertig procent. De winst zit volgens hem in het samenvoegen van verschillende besluiten. Sceptici blijven zich echter tot de dag van vandaag afvragen of Donner de plank niet finaal mislaat. Volgens hen is niet gezegd dat minder regels per definitie leiden tot lagere administratieve lasten. Dat bleek ook uit praktijkproeven die aan de hand van het vorige fel aangevallen concept zijn uitgevoerd.

Volgens Bouwend Nederland, dat voor de volle 100% achter dit concept staat, hoeven aannemers zich geen zorgen meer te maken over eventuele bloopers in de regelgeving.

Naast het samenvoegen van het Gebruiks-

besluit met het Bouwbesluit bedacht Donner ook nieuwe regels. Onder meer op het terrein van brandveiligheid, ventilatie en de verbouwing van leegstaande kantoren paste de minister ook regels aan. Op voorstel van het bedrijfsleven en de brandweer zijn de voorschriften voor het verplicht doormelden van brandmeldinstallaties naar een alarmcentrale van de brandweer aangepast.

Het verbouwen van leegstaande kantoren naar een andere bestemming zoals woningen wordt gemakkelijker. Als ook de Tweede Kamer instemt met het nieuwe Bouwbesluit zal dit per 1 januari 2012 in werking treden. ■

Nederland alvast vooruit met extra lange vrachtwagens

Extra lange en zware vrachtwagens worden in Nederland toegestaan op de weg. Uit uitgebreide proeven blijkt dat dit type vrachtwagen zuiniger en dus goedkoper en schoner is dan gewone vrachtwagens. Met dit besluit loopt minister Schultz van Haegen (Infra en Milieu) vooruit op Europa, die internationaal transport met deze voertuigen nog verbiedt. "Het is onbegrijpelijk dat de Europese Unie wel ambities toont om wat te doen aan efficiënt transport, maar deze kans laat liggen," aldus Schultz van Haegen.

Afgelopen jaar reden er in Nederland 400 extra lange en zware vrachtwagens (LZV's). In dat jaar hebben ze 20 miljoen vrachtauto kilometers bespaard. Door LZV's niet langer in een proef, maar permanent toe te staan, wordt het voor de transport sector interessant om hierin te investeren. Schultz van Haegen: "Doordat er per LZV meer vervoerd kan worden, dragen deze vrachtwagens bij aan een betere benutting van de weg, lagere transportkosten en minder belasting voor het milieu".

De Nederlandse regering pleit in Europa al jaren voor het toestaan van LZV's in het Europese wegtransport. Minister Schultz van Haegen wil met deze stap het signaal richting Europa afgeven dat het gebruik van LZV's een positieve impuls voor het wegtransport is. Op dit moment spreekt de EU, in het kader van het Witboek Transport, over nieuwe voorstellen op het gebied van wegtransport. De inzet van Nederland is om barrières in regelgeving zo snel mogelijk aan te pakken. Hierbij wordt ook gedacht aan het toestaan van aerodynamischer vormgeving van trucks en aan vrije cabotage in heel Europa. Bij dat laatste kunnen buitenlandse chauffeurs in andere landen transport verrichten. Schultz: "Het zijn dit soort regels die grote belemmeringen vormen voor onze sterke Nederlandse transportsector, maar ook voor efficiënt vervoer in Europa. Het zijn de quick wins voor de Europese transportsector."

Efficiënt transport

Een LZV is een vrachtwagen van maximaal 25,25 meter, in plaats van de gebruikelijke 18,75 meter en weegt maximaal 60 ton in plaats van 50 ton. Daardoor kan een LZV tot 50 tot 60% meer vervoeren dan een gewone vrachtwagen. In vergelijking tot een gewone vrachtwagen kan een LZV tot 27% aan CO₂ uitstoot besparen. Om de verkeersveiligheid te waarborgen moeten de chauffeurs van een LZV een extra examen afleggen en worden er eisen gesteld aan de voertuigen en routes. Buiten Nederland rijden er in Zweden en Finland permanent LZV's en in Duitsland, Denemarken en Noorwegen op proef. Tegenstanders van LZV's vrezen dat het toestaan van deze efficiëntere vrachtwagens, transport over het spoor ontmoedigt. Nederland staat op het standpunt dat elke vorm van transport zo efficiënt mogelijk moet zijn en dat water, spoor en weg elkaar vooral aanvullen. ■

NIHOT[®]
www.nihot.nl

■ Windshifters

■ Drum Separators

■ Rotary Air Separators

■ Industrial Dust Suppression

Meer recyclen levert miljoenen op

Gemeenten kunnen 250 miljoen euro besparen op afvalverwerking als ze meer gaan recyclen.

Uit berekeningen van advies- en ingenieursbureau DHV blijkt dat gescheiden inzameling van al het huishoudelijk afval zoals kunststof, papier, glas en textiel, leidt tot aanzienlijke kostenbesparingen. Deze overtreffen ruimschoots de extra

investeringen in bijvoorbeeld materieel. Afval verbranden is duur, recycling levert in veel gevallen geld op.

Milieuwinst

Behalve financieel voordeel, zou meer gescheiden inzamelen ook forse milieuwinst opleveren. De CO₂-emissie kan worden teruggedrongen met een hoeveelheid die gelijkstaat aan de uitstoot van één miljoen

auto's. Uit analyses van DHV blijkt dat gemeenten in de Randstad veel minder resultaat boeken met gescheiden inzameling dan gemeenten in het oosten en noorden. Inwoners van de Randstad zijn daardoor gemiddeld veel meer kwijt aan afvalstofheffing. ■

Bron: Binnenlands Bestuur nr 18

Op 26 mei jl. is voor de zesde maal de MKB Innovatie Top 100 van Nederland bekend gemaakt. Van de 230 bedrijven die zich hadden aangemeld, maakten er 100 kans om in de ranglijst te worden opgenomen.

De MKB Innovatie Top 100 is een motivatieprijs voor innovatieve ondernemers. De organisatie is in handen van het innovatiecentrum voor ondernemers Syntens, het

NL Octrooicentrum en het NRC Handelsblad. De 100 meest innovatieve bedrijven zijn gekozen door een vakjury.

De bekendmaking vond plaats in het hoofdkantoor van Mercedes-Benz in Utrecht, waar Radio 2 – presentator Frits Spits de presentatie op zich nam. Het programma was ook live te horen via internet. De minister van Economische Zaken, Maxime Verhagen, sprak alle aanwezigen toe via een videoverbinding en feliciteer-

den alle geselecteerden met de behaalde positie in de Top 100.

Na in februari dit jaar de Flevo-penning voor meest innovatieve onderneming van Flevoland te hebben ontvangen, maakt Van Werven nu ook deel uit van de Top 100. Het bedrijf behoort hiermee tot de groep van meest innovatieve bedrijven van Nederland. Duurzaam en innovatief ondernemen is één van de belangrijkste speerpunten van het bedrijf. ■

Van Werven in Top 100

Eerland

Vakmanschap in de bouwcyclus

Eerland
BOUWSTOFFEN
MANAGEMENT

Adviesbureau voor duurzame toepassing en hergebruik van bouwstoffen. Gericht om efficiënt en praktijkgericht bouwstoffen toe te passen binnen de kaders van het Besluit Bodemkwaliteit.

Eerland
CERTIFICATION

Certificerende instelling op het gebied van asbest, slopen, recycling, milieu, veiligheid, sanering, bodemonderzoek en CE-markering.

Eerland
LABORATORIUM

Geaccrediteerd laboratorium voor onderzoek naar en controle van zand, grind, puingranulaat, beton en asfalt.

Dura Vermeer Reststoffen kiest voor Powerscreen zeefmachine

Dura Vermeer Reststoffen nam onlangs een nieuwe Powerscreen Warrior 1400 in gebruik. Deze door Van der Spek's dochterbedrijf Marijs Recyclingtechniek geleverde 25 tons rups-mobiele zeefmachine zal onder andere worden ingezet bij de mobiele breker van Dura Vermeer Reststoffen en op de stationaire inrichting in Vijfhuizen.

Afgelopen jaar heeft Dura Vermeer Reststoffen haar certificering voor de mobiele breker uitgebreid met twee KOMO productcertificaten te weten menggranulaat 0/31,5 en asfaltgranulaat ten behoeve van warm hergebruik.

De breekinstallaties verwerken de aangeboden steenachtige fracties (asfalt-, beton- en gemengd puin) tot granulaat. Dit granulaat is vervolgens weer geschikt als fundatiemateriaal voor de aanleg van (bouw) wegen en als terreinverharding etc. Na bewerking tot asfaltgranulaat 0/20 of 0/30 is dit geschikt als deelstroom in nieuw asfalt.

Bijzonderheden

De in Ierland geproduceerde Powerscreen Warrior 1400 is voorzien van een dubbeldeks zeefbox met een lengte van 3.500 mm en is 1.350 mm breed. De zeefbox heeft standaard een amplitude van 12 mm, waardoor de zeef erg 'agressief' is voor het te zeven materiaal. Naast een optimale scheiding weet deze zeef ook eventueel aan elkaar hechtende deeltjes van elkaar te ontdoen.

De Warrior is voorzien van een hydrau-

lisch te liften zeefbox, zodat het wisselen van zeefdekken sneller kan worden uitgevoerd. Ook is het reinigen van de zeef bij het wisselen van te zeven materiaal eenvoudiger.

Informatie

Voor meer informatie over deze zeefmachine kunt u contact opnemen met Van der Spek Vianen B.V., tel. 0347 - 36 26 66 of email: info@vanderspek.nl

Duurzame grondstoffen voor uw succes

Gecertificeerd puingranulaat in elke maat en samenstelling? Bij Twee "R" Recycling Groep hebben we ons erop toegelegd. Sterker nog: we doen niet anders. Wij zijn een pure grondstoffenproducent zonder nevenactiviteiten. Door onze keuze voor specialisme zijn we bij uitstek de partner die vanuit een onafhankelijke positie bijdraagt aan uw succes. Daarbij maken onze inspanningen op het gebied van duurzaam produceren ons assortiment nog eens extra 'groen'. Wat wilt u nog meer?

www.puinrecycling.nl

 **TWEE
"R"
RECYCLING GROEP BV**

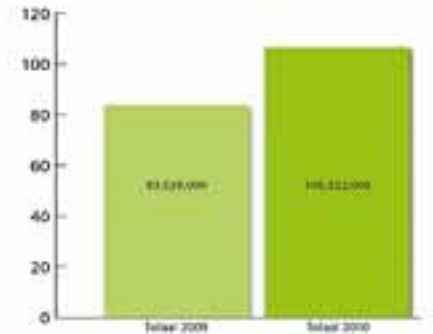
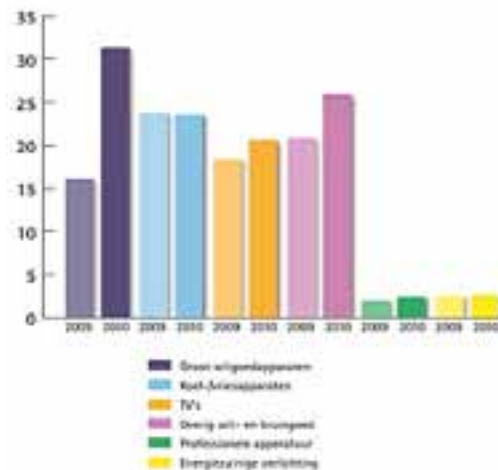
106,3 miljoen kilo e-waste ingezameld in 2010

Wecycle zamelde vorig jaar 106,3 miljoen kilo elektrische apparaten en energiezuinige verlichting (e-waste) in. Dit is 27% meer dan in 2009.

Wecycle levert hiermee ook een bijdrage aan de terugdringing van het broeikas-effect. Dit door grondstoffen uit afgedankte elektrische apparaten en spaarlampen te recyclen en door schadelijke CFK's uit koel-/vriesapparatuur te verwijderen en onschadelijk te maken.

490 miljoen

Volgens Wecycle tonen voorzichtige berekeningen aan dat de organisatie in 2010 door recycling 90 miljoen kilo CO₂-equivalenten-uitstoot bespaarde. De ver-

antwoorde vernietiging van CFK's zorgde voor een besparing van 400 miljoen kilo. In totaal wordt dus 490 miljoen kilo aan uitstoot van CO₂-equivalenten vermeden.

Dit is vergelijkbaar met de jaarlijkse CO₂-uitstoot van 170.000 benzineauto's (op basis van 15.000 kilometer per jaar). ■

A Product of Hard Work

JS20MH, 20 tonskraan speciaal uitgerust voor de waste & recyclingindustrie

Verkrijgbaar met vaste of hydraulisch verstelbare cabine om beter overzicht te houden bij het laden van containers of sorteren van afval op de werf.

JCB heeft in de Benelux een uitgebreid dealernetwerk. Voor meer info contacteer:

JCB Belgium NV/SA, Nijverheidslaan 1501, 3660 Oplabbeek T 089/695050 F 089/695079

JCB Bamford NV, Zandweistraat 16, 4181 CG Waardenburg T 0418/654654 F 0418/654683

www.jcb.be
www.jcb.nl

Kuiken Benelux-dealer voor Sandvik

met aanvullende producten en daarmee klanten op zowel product- als after sales niveau een steeds completer pakket te kunnen bieden.

De Kuiken Groep heeft het dealerschap van Sandvik mobiele puinbrekers en zeefinstallaties verkregen voor de Benelux. Via dochterondernemingen Kuiken (Nederland), VCM Belgium en VCM Luxembourg, vertegenwoordigt de Kuiken groep wereldwijd leidende merken als Volvo Construction Equipment en Sennebogen. De Sandvik mobiele puinbrekers en zeefinstallaties zijn een passende aanvulling op het huidige assortiment dat onder meer wielladers en graafmachines omvat.

De samenwerking tussen Kuiken en Sandvik vloeit voort uit de strategie van Kuiken om het leveringsgamma uit te breiden

Leveranciers Volvo Construction Equipment en Sennebogen ondersteunen de samenwerking tussen Kuiken en Sandvik volledig. Sandvik Mining & Construction, onderdeel van de Sandvik Group, levert wereldwijd machines, cemented-carbide gereedschappen, service en technische oplossingen voor het winnen, sorteren en breken van steen en mineralen in de mijnindustrie en bouw.

Meer informatie

Meer informatie is te vinden op www.kuiken.nl. In België worden de Sandvik activiteiten gelanceerd op de Kortrijk Xpo beurs van 7-11 september 2011. ■

Rouwmaat Groep volledig eigenaar Rokramix Holding BV

Door de overname van de aandelen van Sesam BV in Rokramix Holding BV op 29 april jl. heeft Rouwmaat haar belang in Rokramix vergroot naar 100%.

De Rouwmaat Groep vond zijn oorsprong in 1948, door de start van Transportbedrijf Rouwmaat Groenlo door Herman Rouwmaat. In de periode 1994-1997 werd door de huidige aandeelhouders, Hans en Jos Rouwmaat, fors geïnvesteerd in nieuwe betoncentrales in Groenlo en Hengelo (Ov). In 2001 is de betoncentrale te Hengelo gefuseerd met Krabbe Beton te Weerselo en Sesam te Enschede, waaruit Rokramix is ontstaan.

Na de aandelen overdracht in 2010 van Krabbe Beheer BV en de huidige overdracht van de aandelen van Sesam BV, beschikt de Rouwmaat Groep nu over betoncentrales in Groenlo, Ulft, Enschede, Hengelo (Ov) en Rijssen.

Meer synergie

"Door de volledige overname van de Rokramix centrales versterken wij de synergie in ons bedrijf. Naast het door ons verrichte vervoer van betonmortel voor Rokramix, zijn er nu mogelijkheden om onze transportactiviteiten uit te breiden met het vervoer en de levering van zand, grint en cement.

Daarnaast sluiten deze activiteiten naadloos aan bij onze divisies Grond-, Weg-, en Waterbouw en Recycling", aldus algemeen directeur van de Rouwmaat Groep, Gerd Gerdes. ■

I-SENS sensorscheiders verwijderen alle metalen uit bulk- en afvalstromen

Een recente ontwikkeling binnen Goudsmit Magnetic Systems BV uit Waalre is de I-SENS sensor scheider. Dit systeem vult de metaalscheiding vóór of ná de Eddy Current scheiders perfect aan door tevens metalen als RVS, lood en koperdraad te verwijderen. Met Eddy Current scheiders is dit niet mogelijk.

De I-sens is inzetbaar in diverse recyclebare productstromen zoals o.a. WEEE, verbrandingsslakken, huisvuil, hout en auto shredder residu. Het resultaat is niet alleen een kwaliteitsverbetering in de vorm van een schoon eindproduct, het levert ook nog eens een extra opbrengst van waardevol metalen op.

Sensorplaat

Het scheidingsprincipe bestaat uit een transportband waarin, net voor de eindrol, een inductieve sensorplaat is gemonteerd. Deze sensorplaat detecteert een metaaldeel evenals de lijn waarin dit zich

op de band bevindt. Vervolgens berekent de software de exacte plaats en wordt het metaaldeel in zijn vrije afwerpcurve met een luchtpuls uit de stroom geschoten en achter het scheidingschot gedumpt.

Waar de Eddy Current RVS, lood en koperdraad in de stroom laat zitten, scheidt de I-SENS scheider dit wel, evenals andere nog in de stroom aanwezige metalen.

Bovendien is de sensorgevoeligheid instelbaar voor gewenst resultaat. Een hoge scheidingsgraad en zuiverheid van de gescheiden metalen is het gevolg. De percentages liggen tussen de 85 en 95%, afhankelijk van de aangeboden materiaalstroom en capaciteit. Deze metaalscheiders kunnen worden ingezet ter vervanging van bijvoorbeeld handpickers, die soms ook nog eens delen niet altijd zien en laten liggen. Daarmee verdwijnt een groot aandeel waardevol metaal. Metaal dat de I-SENS wel signaleert en constant uit de stroom werpt. ■

Kalender vakbeurzen symposia congressen

• Matexpo

In de Kortrijk Xpo (België) wordt van 7 t/m 11 september de 34ste internationale vakbeurs voor machines en materieel t.b.v. de bouwnijverheid, industrie en milieu gehouden. *Voor meer informatie: www.matexpo.com*

• Recycling 2011

Van 20 tot en met 22 september vindt wederom in de Evenementenhal te Gorinchem de vakbeurs Recycling 2011 plaats. *Voor meer informatie: tel. 0575 45 25 96.*

• Duurzame economie

Op 29 september 2011 vindt er in Nieuwspoor te Den Haag een debat over duurzame economie plaats met bijdragen van dr. George Gelauff (CPB), prof. dr. Harmen Verbruggen (VU) prof. dr. Hans Opschoor (ISS) en prof. dr. Hans Mommaas (UvT). *Voor meer informatie: bureau@vvm.info*

• Sardinië Symposium 2011

Van 3 t/m 7 oktober 2011 zal het 13^e internationale symposium afvalbeheer en storten in Santa Margherita di Pula in Italië worden gehouden. *Voor meer informatie: www.sardiniasymposium.it*

• Nationale beurs Milieu

Op deze beurs, die van 4 tot en met 6 oktober 2011 in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch wordt gehouden, draait het allemaal om afvalmanagement en recycling. *Voor meer informatie: www.milieuvakbeurs.nl*

• Afvalconferentie

Op 5 oktober organiseren het ministerie van I&M, de NVRD en de Vereniging van Afvalbedrijven in het Congrescentrum 1931 te 's-Hertogenbosch de jaarlijkse Afvalconferentie. *Voor meer informatie: www.afvalconferentie.nl*

• Infra Relatiedagen

De Infra Relatiedagen voor met name Zuid-Nederland vinden van 29 november t/m 1 december 2011 plaats in de Evenementenhal te Venray. *Voor meer informatie: tel: 0478 519 790.*

• Bautec

Van 11 tot en met 25 februari 2012 zal in de Expo te Berlijn voor de 30ste keer de internationale bouwwerk worden gehouden. *Voor meer informatie: bautech@messe-berlin.de of www.bautech.com*

• Infracampus

Op 26 januari 2012 organiseert Ahoy Rotterdam samen met haar partners van de vakbeurs InfraTech de tweede editie van InfraCampus. *Voor meer informatie: tel 010 - 293 3204.*

• InfraTech 2013

InfraTech 2013 zal van 15 t/m 18 januari 2013 in Ahoy Rotterdam worden gehouden. *Voor meer informatie: www.infratech.nl*

• Rotterdams Afval & Recycling Congres@2011

Op 28 juni vindt in Hotel New York te Rotterdam het Rotterdams Afval & Recycling Congres@ 2011 plaats. *Voor meer informatie: tel. 010 - 435 04 77.*

Colofon

Redactieraad

G. A. Klein
M.S.M. de Vries
P.M. Broere
K. van Stekelenburg

Redactie

CEV-Producties
Morelstraat 50, 3235 EL Rockanje
Tel. (0181) - 40 44 46
Fax (0181) - 40 13 53
E-mail cevprod@worldonline.nl

Vormgeving

FrenkDesign, Mirelle Vegers
Oude Vlijmenseweg 190D
5223 GT 's-Hertogenbosch
Tel. 06 - 38 79 65 23
E-mail info@frenkdesign.nl
Website www.frenkdesign.nl

Eindredactie en beheer adressenbestand

BRBS Recycling
Van Heemstraweg West 2b
5301 PA Zaltbommel
Tel. (0418) - 68 48 78
Fax (0418) - 51 54 53
E-mail info@brbs.nl
Website www.brbs.nl

Advertenties

Mooijman Marketing & Sales
t.a.v. dhr. D. Mooijman
J. Röntgenstraat 17,
2551 KS Den Haag
Tel. (070) - 323 40 70
Fax (070) - 323 71 96

De redactie is niet verantwoordelijk voor de advertenties in dit blad.

Druk

Drukkerij Quadraat B.V.,
Postbus 1011
3260 AA Oud-Beijerland

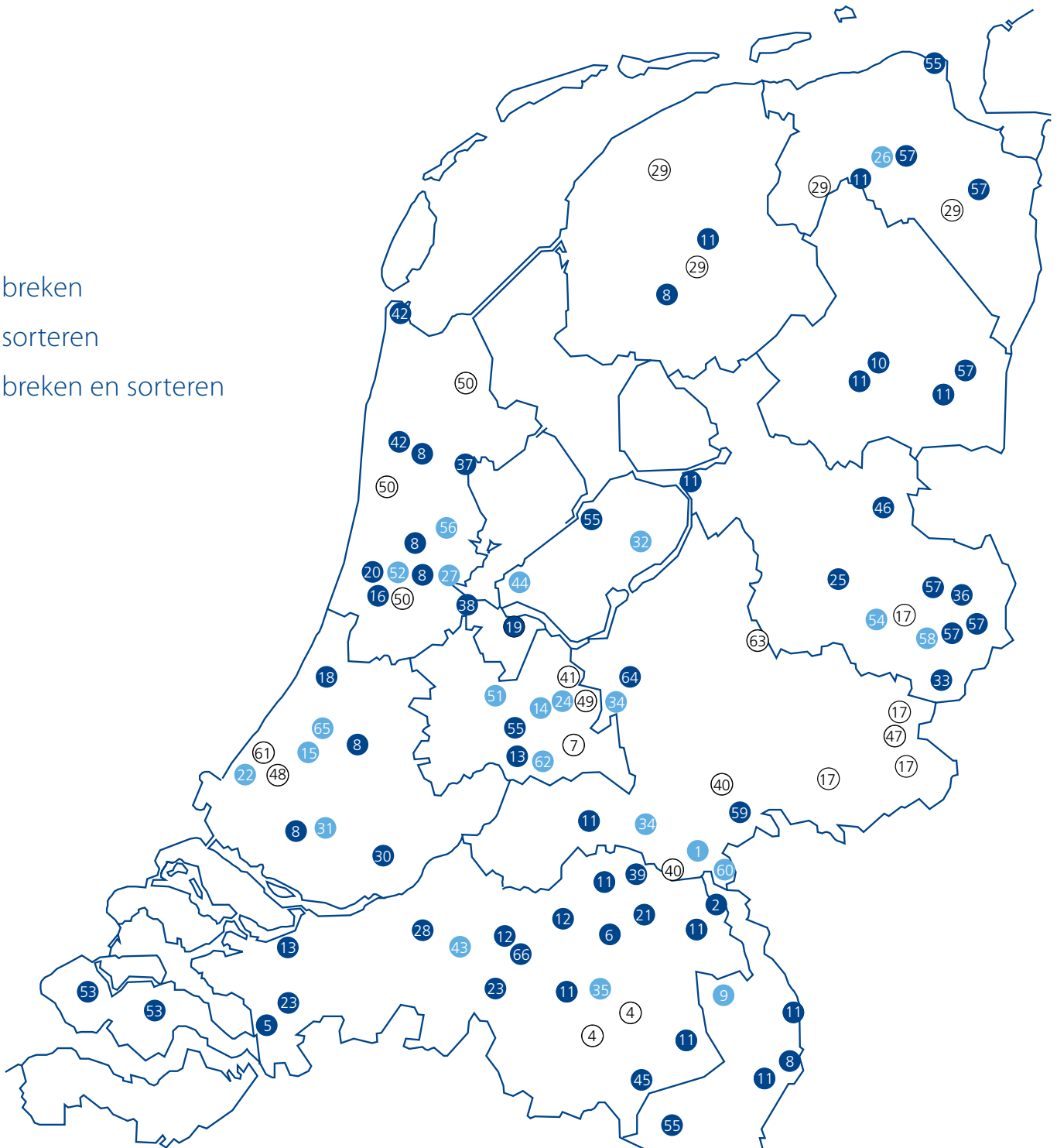
BEwerken (ISSN-nummer 1566 - 9181) is gedrukt op Reviva Mega Gloss gerecycled papier en ingeseald in met de grootst mogelijke zorg vervaardigd polyethyleen, opdat zo min mogelijk schadelijke stoffen in ons milieu achterblijven.

Uitgave

BEwerken is een kwartaaluitgave van BRBS Recycling en wordt toegezonden aan de leden van BRBS Recycling, gemeenten, provincies, diverse ministeries, Rijkswaterstaat, diverse branche-organisaties op het gebied van afvalbe- en verwerking, afvaltransport, slopen en grondstoffenwinning.

Locaties leden BRBS Recycling

- breken
- sorteren
- breken en sorteren

Donateurs BRBS Recycling

Bedrijfsnaam	Adresgegevens	Postcode	Plaats	Telefoonnummer	Faxnummer
Craco Nederland	Henry Dunantweg 13a	2402 NM	Alphen a/d Rijn	0172 - 42 30 50	0172 - 42 30 55
Demarec	Den Hoek 10	5848 EL	St. Anthonis	0458 - 44 23 00	0458 - 44 21 20
Jager Ophof handelsonderneming B.V.	Harderijkerweg 266	3845 LD	Harderwijk	0341 - 42 45 33	0341 - 45 68 18
Keestrack NV	Taunusweg 2	B-3740	Bilzen (België)	0032 - 8951 5851	0032 - 8951 5850
Laverman Technisch Handelsbureau	Distributieweg 31	2404 CM	Alphen a/d Rijn	0172 - 47 51 53	0172 - 47 65 04
NIHOT Recycling Technology B.V.	Generatorstraat 16	1014 AT	Amsterdam	020 - 582 20 30	020 - 582 20 39
C. van der Pols & Zn. B.V.	Stationsweg 36	3214 VK	Zuidland	0181 - 45 88 45	0181 - 45 21 14
Qurius Nederland B.V.	Van Voordenpark 1a	5301 KP	Zaltbommel	0418 - 68 35 00	0418 - 68 35 35
Saes International B.V.	Lozerweg 10-14	6006 SR	Weert	0495 - 56 19 29	0495 - 56 18 96
SCM Adviesgroep	Westhoven 2	6042 NV	Roermond	0475 - 42 01 65	0475 - 31 15 58
Van der Spek Vianen BV	De Limiet 14	4131 NR	Vianen	0347 - 36 26 66	0347 - 37 28 74
Verachttert Nederland B.V.	De Bloemendaal 8	5221 EC	's-Hertogenbosch	073 - 640 41 11	073 - 641 97 40
Verhoeven Grondverzetmachines B.V.	Den Engelsman 2	6026 RB	Maarheeze	0495 - 59 66 66	0495 - 59 66 99
Wirtgen Nederland B.V.	Velsenstraat 1	4251 LJ	Werkendam	0183 - 44 92 37	0183 - 44 92 38

Ledenlijst

- 1 ● **ARN B.V.**
Postbus 7006, 6503 GM Nijmegen
t. 024 - 371 71 71
- 2 ● **AVG Recycling Heijen B.V.**
Postbus 160, 6590 AD Gennepe
t. 0485 - 55 12 60
- 3 ● **Baars Recycling B.V.**
Postbus 58, 6100 AB Echt
t. 0475 - 48 11 03
- 4 ○ **Baetsen Recycling B.V.**
Locht 100, 5504 RP Veldhoven
t. 040 - 205 4440
Locatie: Son, t. 040 - 205 4440
- 5 ● **BBZ Recycling**
v. Konijnenburgweg 56
4612 PL Bergen op Zoom
t. 0164 - 26 05 60
- 6 ● **Beekmans Recycling B.V.**
Hurkske 28, 5469 PJ Erp
t. 0413 - 21 23 22
- 7 ○ **Beelen Midden-Nederland BV**
Schonauwensweg 8, 3991 MC Houten
t. 030 - 635 33 55
- 8 ● **Bentum Recycling B.V.**
Vondelingenplaat 17, 3197 KL
Vondelingenplaat, t. 010 - 472 40 80
Locaties:
Alphen a/d Rijn (APR), t. 0172 - 49 30 05
Amsterdam, t. 020 - 611 82 95
Heerenveen (BRC), t. 0513 - 61 51 27
Heerhugowaard (HAL), t. 072 - 571 25 00
Keunen Recycling, Venlo, t. 077 - 324 01 23
Vondelingenplaat Rt. (REKO), t. 010 - 472 40 80
Zaandam (ZPR), t. 075 - 684 71 50
- 9 ● **BituRec BV**
Veldstraat 22, 5815 CX Merselo
t. 0478 - 546527
- 10 ● **Bork Recycling BV**
Zwartschaap 46, 7934 PC Stuifzand
t. 0528 - 331 225
- 11 ● **Bowie Recycling B.V.**
Postbus 35, 5450 AA, Mill
t. 088 - 088 77 00 (algemeen nummer)
Locaties:
Boxtel, Brunssum, Emmen, Genemuiden,
Helmond, Hoogeveen, Hoogkerk, Joure,
Maastricht, Montfort, Nuland, Roermond,
Tiel, Venlo, Wanroy
- 12 ● **Brabant BreCom B.V.**
Nieuwkuikseweg 2, 5268 LE Helvoirt
t. 0411 - 64 19 97
Locatie: Udenhout, t. 0411 - 641997
- 13 ● **BRL bv**
Batuwseweg 44, 3412 KZ Lopikerkapel
t. 0348 - 55 18 86
Locatie: Moerdijk, t. 0348 - 55 18 86
- 14 ● **Containerbedrijf Dorrestein B.V.**
Fornheselaan 180, 3734 GE Den Dolder
t. 030 - 225 05 44
- 15 ● **De Milieu Express**
Radonstraat 231, 2718 SV Zoetermeer
t. 079 - 363 30 30
- 16 ● **Dura Vermeer Reststoffen BV**
Postbus 149, 2100 AC Heemstede
t. 023 - 752 9000
- 17 ○ **Dusseldorp Infra, Sloop en Milieutechniek B.V.**
Postbus 31, 7130 AA Lichtenvoorde
t. 0544 - 39 55 55
Locaties:
Borne, t. 0544 - 39 55 55
Doetinchem, t. 0544 - 39 55 55
Eibergen (Penterman), t. 0544 - 39 55 55
- 18 ● **H.H. van Egmond B.V.**
Postbus 89, 2230 AB Rijnsburg
t. 071 - 402 42 41
- 19 ● **Feep v/d Heiden Puinrecycling B.V.**
Postbus 122, 1260 AC, Blaricum
t. 035 - 538 36 20
- 20 ● **Gebr. Bottelier Sloophandel B.V.**
Postbus 9545, 2003 LM Haarlem
t. 023 - 531 94 43
- 21 ● **Gebr. Van der Brand en Van Oort B.V.**
Koperslagerstraat 17, 5405 BS Uden
t. 0413 - 27 30 33
- 22 ● **Haagse Recycling Maatschappij BV**
Zonweg 13, 2516 AK s Gravenhage
t. 070 - 382 51 38
- 23 ● **Heijmans Wegenbouw Landelijke
Specialismen en Grondstoffen**
Postbus 1277, 5004 BG Tilburg
t. 013 - 572 86 00
Locatie: Heerle, t. 013 - 5728640
- 24 ● **HKS Metals B.V.**
Wolframkade 2, 3812 RC Amersfoort
t. 033 - 4634614
- 25 ● **Hoogeboom Raalte**
Stobbenbroekerweg 16, 8101 NT Raalte
t. 0572 - 35 22 50
- 26 ● **ICOPAL**
Postbus 2301, 9704 CH Groningen
t. 050 - 5516333.
- 27 ● **ICOVA**
Kajuitweg 1, 1041 AP Amsterdam
t. 020 - 6114011
- 28 ● **Jac. Caron Recycling B.V.**
Postbus 408, 4900 AK Oosterhout
t. 0162 - 43 39 66
- 29 ○ **Jager Recycling B.V.**
Postbus 66, 9350 AB Leek
t. 0594 - 58 72 50
Locatie:
Oudehaske, t. 0513 - 614 500
Leeuwarden, t. 058 - 213 80 30
Veendam, t. 0598 - 635 594
- 30 ● **Julianahaven Vof Overslag en handelsbedrijf**
Postbus 8198, 3301 CD Dordrecht
t. 078 - 617 95 96
- 31 ● **KLOK Containers BV**
Molenvliet 4, 3076 CK Rotterdam
t. 010 - 492 92 92
- 32 ● **Kunststof Recycling Van Werven B.V.**
Biddingringweg 23, 8256 PB Biddinghuizen
t. 0321 - 330573
- 33 ● **Langezaal Afvalverwerking B.V.**
Postbus 198, 7480 AD Haaksbergen
t. 053 - 573 58 00
- 34 ● **Methorst Milieu Recycling b.v.**
Postbus 114, 3925 ZJ Scherpenzeel
t. 033 - 277 18 80
Locatie: Ochten, t. 0344 - 693303
- 35 ● **Milieuservice Brabant B.V.**
Postbus 143, 5280 AC Boxtel
t. 0411 - 65 00 00
- 36 ● **Nijhoff Grindmaatschappij B.V.**
Bedrijvenpark Twente 239, 7602 KJ Almelo
t. 0546 - 58 13 33
- 37 ● **Ooms Producten bv**
Postbus 1, 1633 ZG Avenhorn
t. 0229 - 54 77 00
- 38 ● **PARO Amsterdam b.v.**
Postbus 20534, 1001 NM Amsterdam
t. 020 - 334 43 22
- 39 ● **Puinrecycling Oss B.V.**
Friezenweg 18, 5349 AW Oss
t. 0412 - 62 31 09
- 40 ○ **Putman Recycling B.V.**
Postbus 27, 6930 AA Westervoort
t. 026 - 311 21 51
Locatie: Wijchen, t. 024 - 641 10 27
- 41 ○ **Recycling Centrum Tammer B.V.**
Amersfoortsestraat 7, 3769 BR, Soesterberg
t. 0346 - 35 22 86
- 42 ● **Recycling Den Helder**
Postbus 330, 1700 AH Heerhugowaard
t. 072 - 571 97 44
Locatie: Den Helder, t. 0223 - 63 75 84
- 43 ● **Recycling Dongen B.V.**
De Slof 36, 5107 RJ Dongen
t. 0162 - 31 49 20
- 44 ● **Recyclingmij. Vijfhoek Flevoland BV**
Bolderweg 14, 1332 AT Almere
t. 036 - 532 64 33
- 45 ● **Reiling Sterksel B.V.**
Postbus 2640, 6026 ZG Maarheeze
t. 040 - 226 15 54
- 46 ● **R.M.B. BV**
Postbus 165, 7770 AD Hardenberg
t. 0523 - 23 80 17
- 47 ○ **Rouwmaat Groep**
Postbus 74, 7140 AB Groenlo
t. 0544 - 47 40 40
- 48 ○ **Shanks Nederland B.V.**
Postbus 141, 2290 AC Wateringen
t. 0174 - 21 99 00
- 49 ○ **Smink Groep**
Lindeboomseweg 15, 3828 NG Hoogland
t. 033 - 455 82 82
- 50 ○ **Sortiva B.V.**
Postbus 72, 1800 AB Alkmaar
t. 0900 - 767 84 82
Locaties:
Halfweg, t. 0900 - 767 84 82
Middenmeer, t. 0900 - 767 84 82
- 51 ● **Stichtse Vecht Recycling**
Gageldijk 83, 3602 AJ Maarssen
t. 030 - 261 18 66
- 52 ● **Stoel Milieu B.V.**
Vijfhuizenweg 240, 2141 BL Vijfhuizen
t. 023 - 536 46 46
- 53 ● **Sturm en Dekker B.V.**
Kleverkerkseweg 24, 4338 PM Middelburg
t. 0118 - 59 27 20
Locatie: Goes, t. 0113 - 21 68 04
- 54 ● **Ten Brinke Recycling B.V.**
Postbus 277, 7460 AG Rijssen
t. 0548 - 53 86 85
- 55 ● **Theo Pouw bv**
Postbus 40329, 3504 AC Utrecht
t. 030 - 242 52 62
Locaties:
Eemshaven, t. 0596 - 54 89 00
Lelystad, t. 0320 - 23 69 66
Weert (Bodemsanering Nederland BV)
t. 0495 - 58 33 30
- 56 ● **Tol Milieu**
Contact 1-3, 1446 WB Purmerend
t. 0299-646602
- 57 ● **Twee 'R' Recycling Groep B.V.**
Welbergweg 71, 7556 PE Hengelo
t. 074 - 255 80 10
Locaties:
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Almelo
t. 0546 - 58 15 55
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Emmen
t. 0591 - 63 00 33
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Groningen
t. 050 - 318 28 18
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Hengelo
t. 074 - 243 26 57
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Mobile
Puinrecycling, t. 074 - 255 80 10
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Veendam
t. 0598 - 62 64 39
- 58 ● **Twence B.V.**
Postbus 870, 7550 AW Hengelo
t. 074 - 240 44 44
- 59 ● **Van Dalen B.V.**
Veilingweg 8, 6851 EG Huissen
t. 026 - 326 62 00
- 60 ● **Van Kesteren Recycling BV**
Postbus 147, 6560 AC Groesbeek
t. 024 - 397 54 54
- 61 ○ **Van Vliet Contrans**
Wateringseveld 1, 2291 HE Wateringen
t. 0174 - 29 78 88
- 62 ● **Van Vliet Groep**
Grote Wade 45, 3439 NZ Nieuwegein
t. 030 - 285 52 00
- 63 ○ **VAR BV**
Postbus 184, 7390 AD Twello
055 - 3018300
- 64 ● **Vink Aannemingsmaatschappij**
Postbus 99, 3770 AB Barneveld
t. 0342 - 406406
- 65 ● **Vliko**
Achthoveneweg 17B, 2351 AX Leiderdorp
t. 071 - 5892900
- 66 ● **Wolfs Aannemingsbedrijf B.V.**
Sprendlingenstraat 29, 5061 KM Oisterwijk
t. 013 - 528 22 58

LAVERMAN b.v.

Technisch Handelsbureau

• Gegoten slijtdelen • **MAGIMPACT** • **Xwin**

• Verwerkingsinstallaties voor puinrecycling
• Rotoren & onderdelen • Revisie

• Messen voor Schredders • Zeefkorven
• Onderdelen GFT machines

• Kunststof- & rubber zeefdekken • ClipTec • Zeefgaas

• SWT afvalscheider • Trommelzeefinstallaties
• Transportsystemen

• Magneetsystemen • Permanente magneten
• Elektrische magneten • Non ferro scheiders
• Metaaldetectiesystemen

• Slijtdelen uit Hardox 400 en Hardox 500
• Onderdelen voor grondverzetmachines
• Messenstaal uit Hardox en HB materiaal

• Zeefmachines • Transportsystemen
• Verwerkingsinstallaties voor zand- en grindindustrie

Postbus 250
2400 AG Alphen aan den Rijn
Distributieweg 31
2404 CM Alphen aan den Rijn

Technisch Handelsbureau
Laverman b.v.

Tel. (+31) (0)172 47 51 53
Fax (+31) (0)172 47 65 04

www.laverman.nl